

3 Aruba

Onze droge grond biedt talrijke voedselmogelijkheden

9 Wereld

Kabinet komt in 2016 met meer CO2-maatregelen

10 Financieel

Hogere kosten drukken winst H&M

12 Sport

Barcelona hard onderuit bij Celta de Vigo

De Ruijter: ‘Ik moest rennen voor mijn leven’

OM sluit schietincident parlamentsrellen niet uit

ORANJESTAD — Het hardnekkige gerucht gaat dat er geschoten is tijdens de rellen voor het parlement op 27 augustus. Jan de Ruijter, voorzitter van Nos ta Aruba, stelt dat een agent vanuit het parlamentsgebouw gericht op hem heeft geschoten. Hij diende deze week hierover een aanklacht in bij Eric Olthof, hoofdofficier van justitie. Het Openbaar Ministerie (OM) bezit beeldmateriaal en sluit het schietincident niet uit.

door onze verslaggever
Bobby Spier

In de brief, gericht aan Olthof, zet De Ruijter uiteen hoe hij tijdens de parlamentsprotesten moest rennen voor zijn leven. “Iemand vuurde vanaf het parlamentsgebouw kogels (op mij) af, waardoor ik moest rennen en uit bescherming en lijfsbehoud achter een geparkeerde auto op de parkeerplaats voor de bioscoop tegenover het parlamentsgebouw moest schuilen”, schrijft hij. “Ik had direct het idee dat de kogels voor mij bestemd waren. Dit gebeurde iets na 22.00 uur.” Hij heeft vernomen dat het gaat om een coördinator van één van de ministers: een jonge man van rond de 25 jaar met een lichtbruine huidskleur en normale lengte. Daarnaast spreekt hij over een politiefunctionaris. De kogels zouden op

hem zijn afgevuurd, nadat een aantal demonstranten dozen en kisten tegen het parlamentsgebouw gooide. Volgens De Ruijter waren op dat moment maar weinig mensen rond hem aanwezig.

Vuurwapens
In de brief heeft De Ruijter gevraagd of Olthof weet om welke ministercoördinator dit gaat. Daarnaast heeft hij de naam doorgegeven van de volgens hem desbetreffende politiefunctionaris. Tegen deze persoon dient hij een aangifte in met een eis voor strafrechtelijke vervolging wegens poging tot moord en het onrechtmatig bezit en gebruik van een vuurwapen. Ann Angela, woordvoerder van het Openbaar Ministerie (OM), zegt dat zij het schietincident niet uitsluiten. “We nemen dat mee in het onderzoek. We bezitten beeldmateriaal en er zijn meer mensen

die zeggen dat zij het gezien hebben.” Angela doelt hier onder andere op de aangifte van zelfbenoemd mensenrechtenadvocaat Edwina Henriquez die in een brief stelde dat vuurwapens in het parlement waren toegelaten. Ook verklaarde Statenvoorzitter Marisol Tromp tweemaal aan Amigoe dat die bewuste avond geschoten zou zijn. Of op het beeldmateriaal te zien is dat er geschoten wordt, kan Angela niet zeggen. “Ik weet niet wat er op de beelden te zien is, daarvan word ik niet op de hoogte gesteld.”

Op dit moment zitten nog drie verdachten in detentie wegens brandstichten en stenen gooien tijdens de parlamentsrellen. Deze drie worden niet verdacht van vuurwapenbezit en -gebruik. Op de vraag of de mogelijke schutter dus nog vrij rondloopt, reageert de woordvoerder van het OM: “Ja, het klinkt wel heel eng als je het zo zegt, maar het is wel zo. Maar het konden ook waarschuwingsschoten zijn van de politie, we weten nog niet of en wie ze hebben afgevuurd. Dat moet nog onderzocht worden.”

Doorbraak tijdens gesprekken Farc en Colombia

De Colombiaanse president Juan Manuel Santos (2e l.) spreekt de pers toe na het overleg met Farc-leider Timoleon ‘Timochenko’ Jimenez in Havana.

HAVANA — De Colombiaanse regering en rebellenbeweging Farc hebben een doorbraak bereikt in de vredesonderhandelingen tussen de partijen. Dat is gisteren in een gezamenlijke verklaring gemeld. Er komt onder meer amnestie voor strijders van de Farc die geen misdaden hebben gepleegd. De Colombiaanse president Juan Manuel Santos schudde de hand van Farc-leider Rodrigo Londono.

Naast amnestie komt er ook een waarheidscommissie en schadevergoeding voor slachtoffers en komen er speciale rechtbanken om voormalige strijders te berechten die misdaden hebben gepleegd. De Colombiaanse regering en de Farc spraken dat af in de Cubaanse hoofdstad Havana, waar al sinds 2012 wordt onderhandeld over vrede.

De overeenkomst is volgens president Santos pas een begin. “De leider van Farc en ik hebben afgesproken dat de onderhandelingen binnen zes maanden afgerond moeten zijn en dat we dan

een definitieve deal hebben gesloten.” Zover is het nu nog niet. “Dit zal niet makkelijk zijn, want er zijn nog een paar moeilijke punten waar we het eens over moeten worden. Maar we hebben onze delegaties de opdracht gegeven om zo snel mogelijk een akkoord te sluiten”, zei Santos. “We zullen niet falen. Het is tijd voor vrede.”

“Het is nu aan beide partijen om te zorgen voor overeenstemming waardoor een tweezijdige wapenstilstand tot stand komt, afspraken over ontwapening gemaakt worden en bereikt wordt dat de Farc als legale politieke

partij wordt erkend”, meldde Farc-leider Londono.

De Cubaanse president Raúl Castro was bij de bespreking. Hij legde zijn handen op die van Santos en Londono toen zij elkaar een hand gaven. Het was de eerste keer sinds de start van de onderhandelingen dat Santos naar Cuba is gereisd. De Verenigde Staten juichen de doorbraak toe. “Vrede komt nu steeds dichterbij”, meldde minister van Buitenlandse Zaken John Kerry. “Ik heb president Santos gebeld om hem en zijn onderhandelingssteam te feliciteren met hun moed en toewijding tijdens de onderhandelingen onder extreem moeilijke omstandigheden.”

De strijd tussen de Farc en het Colombiaanse leger heeft sinds 1964 aan zeker 220.000 mensen het leven gekost.

Van parkeerterrein naar jazzfestivalterrein

ORANJESTAD — Het parkeerterrein achter Renaissance Seaport verandert in een festivalterrein. Voor het derde achtereenvolgende jaar vindt hier, letterlijk aan zee, het Caribbean Sea Jazz Festival plaats (de andere zes edities van CSJ waren bij Cas di Cultura). Op dit nu nog in opbouw zijnde hoofdpodium ‘Padu’ trappen morgenavond om 19.00 uur The Failures het festival af, gevolgd door Roy Hargroves’ RH Factor om 20.45. Als afsluiter om 23.30 uur staat de band Earth Wind & Fire Experience feat. The Al McKay Allstars op dit podium. Publiek kan vanaf 18.00 uur naar binnen en voor parkeren verwijst de organisatie naar het gratis toegankelijke Linear Park. Zie ook pagina 3: ‘Jazz-organisatie rekent op 3000 bezoekers per festivaldag’.

Farc: Communisten die in misdaad gingen

HAVANA — De Revolutionaire Strijdkrachten van Colombia, beter bekend als Farc, naderen na drie jaar onderhandelen de ondertekening van een vredesakkoord met de Colombiaanse regering. Aan het handjes schudden in de Cubaanse hoofdstad Havana tussen de partijen gaat een halve eeuw van politieke en militaire strijd vooraf, dikwijls omgeven met gruwelijkheden.

De Farc ontstond midden jaren zestig uit de communistische partij in Colombia. De militaire vleugel van de partij groeide uit tot een waar leger van 15.000 soldaten. De uitgestrekte bosgebieden en de vlaktes aan de voet van de Andes waren de plekken waar de Farc zich schuilhield. Aanvankelijk vormden de leden een guerrillabeweging die op links-ideologische grondslag was gebaseerd. De verbinding met de communisten ging echter verloren toen de Farc-

leden zich op de drugshandel stortten om hun aanslagen op het bewind in Bogotá te financieren.

Ook kwamen de rebellen aan geld door ontvoeringen. Aanvankelijk waren de Colombiaanse rijken en politici daarvan het doelwit, van wie de bekendste Ingrid Betancourt was, die president wilde worden. Zij was zes jaar in handen van de Farc, tot haar vrijlating in 2008. Koesterde het volk in Colombia tot dat moment misschien

nog sympathie voor de linkse strijders, dat veranderde toen de Farc steeds vaker gewone burgers begon te ontvoeren. De weerstand die dat opriep culmineerde in 2008 tot een demonstratie van honderdduizenden burgers tegen de ontvoeringen.

Wat het aanzien van de rebellenorganisatie ook niet bepaald ten goede kwam, was het feit dat de Farc bleek te werken met kindsoldaten. Sommigen van hen waren zelfs niet ouder dan acht jaar. De kinderen werden ingezet als soldaat of informant. De Verenigde Naties, Europa en de Verenigde Staten plaatsten de Farc op de lijst van terreurorganisaties. De strijd had inmiddels weinig politieke meer om het lijf. De soldaten van de guerrilla’s

deden bovendien niet alleen aan ontvoeringen en gijzelingen, ze martelden en doodden op grote schaal, ook gewone burgers. Meerdere keren voerden Farc en de regering onderhandelingen met elkaar. Maar de vrede bleek breekbaar omdat beide partijen telkens weer militaire acties tegen de ander ondernamen.

Een van de bekendste Farcleden is Tanja Nijmeijer uit Denekamp. Zij sloot zich in 2002 als 24-jarige student bij de guerrilla’s aan. Aanvankelijk was ze tolk, later nam ze ook deel aan de gevechten. Ze maakt sinds eind 2012 deel uit van de Farc-delegatie die op Cuba met de Colombiaanse regering onderhandelt over een vredesakkoord.

Veel mensen doodgedrukt bij bedevaart Mekka

MEKKA — In Saudi-Arabië zijn vandaag zeker 700 pelgrims doodgedrukt in het gedrang bij de bedevaart in Mina, vlak bij Mekka. Er zijn meer dan 800 gewonden. Dat melden de Saudische autoriteiten. De slachtoffers komen uit verschillende landen.

Ze werden onder de voet gelopen op de hoofdroute van Mina naar Jamarat, een zuilenrij waar het ritueel van de steniging van de duivel wordt uitgevoerd. Pelgrims gooien daar stenen naar de zuilen. In en rond Mekka zijn miljoenen moslims samengekomen voor de hadj, de jaarlijkse bedevaart. Honderdduizenden van hen zijn in Mina ondergebracht in enorme tentenkampen. Ieder jaar vallen er doden in het gedrang tijdens de bedevaart naar Mekka. Het tot nu toe dodelijkste jaar was 1990, toen 1426 pelgrims overleden bij paniek in een voetgangerstunnel tussen Mekka en Mina. Sindsdien

Ambulancepersoneel en pelgrims dragen een gewonde man weg van de plek in Mina, vlakbij de heilige stad Mekka, waar zeker 700 mensen de dood vonden en honderden gewond raakten.

zijn er allerlei maatregelen genomen om de mensenmassa in goede banen te leiden. Aan de vooravond van de hadj van dit jaar, nog geen twee

weken geleden, kwamen in Mekka 107 mensen om het leven toen een bouwkraan omviel op de grote moskee in het bedevaartsoord. In die

moskee staat het centrale heiligdom van de islam, de Ka’aba. Moslims lopen tijdens de bedevaart zeven keer om de Ka’aba heen.

the plaza
Champignonsoep \$ 6
Lunchcombi: Stokbroodje met zalm en avocado + soda AWG 10
Barhap: Kipsnitzel champignonsaus friet en salade \$ 10
Geopend de gehele week van 8.00 am - 01.00 am
Tel. 583-8826

SIDEBAR
DAGELIJKS OPEN VOOR ONTBJT, LUNCH, DINER & BORREL
ZONDAG - DONDERDAG 08.00 - 24.00 UUR
VRIJDAG & ZATERDAG 08.00 - 01.00 UUR
DAGELIJKSE SPECIALS
6 GROTE FLAT SCREENS
BARREL AGED COCKTAILS
GRATIS WIFI
6 LJSKOUDE TAPRIJEN
KIDS MENU & KIDS CORNER
RENAISSANCE (SEAPORT) MARKETPLACE | ORANJESTAD
TEL: +297 588 5511 | WWW.SIDEBARARUBA.COM

Verzekeringen Pensioenen Hypotheken
ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een persoonlijk karakter
Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

Antiqueshop Louis XV & Curiosities
Rococo Plaza rd 4*
Tanki Lndert ph 7415640
Open Mon-Frid 9-1pm
Afternoon 3pm-5pm
Sat. Only 9am-1pm
We sell Bubble Wrap
www.antiquesaruba.com FBook: antiques aruba, fleamarket outlet

Tara SALE
eco-supplies
Friday Sept 25 9.00am - 4.00pm
Saturday Sept 26 9.00am - 12.00 pm
TEL. 5839646 EMAIL: INFO@TARAECO.COM
QUALITY BEEF - CHICKEN - FISH - VEGETABLES
GLUTEN FREE & ORGANIC FLOUR - GRAINS - OATS - CAKE & BREAD FLOUR - PANCAKE & COOKIE MIXES - GRANOLA - RICE FLOUR & MORE !!! LOCATION **BUSHIRI 24**
NEAR CANTON BARANEST
FIRST COME - FIRST SERVE

FUNDACION GUAMI

THE CINEMAS
thecinemas.aw
Valid September 24

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
HOTEL TRANSYLVANIA 2 3D daily: 6:15 matinee: 12:00 2:15 NEW PG	HOTEL TRANSYLVANIA 2 3D daily: 4:30 6:45 matinee: 2:00 NEW PG
HOTEL TRANSYLVANIA 2 IN 2D daily: 6:15 matinee: 12:15 2:30 NEW PG	HOTEL TRANSYLVANIA 2 IN 2D daily: 4:30 matinee: 2:45 NEW PG
THE INTERN daily: 5:30 8:30 matinee: 12:00 2:45 NEW PG-13	THE INTERN daily: 5:45 8:45 matinee: 2:15 NEW PG-13
EVEREST IN 2D late show: 11:15 daily: 5:00 8:00 PG-13	EVEREST IN 2D late show: 11:45 daily: 5:30 8:30 PG-13
EVEREST 3D daily: 5:45 8:45 matinee: 12:00 2:45 PG-13	EVEREST 3D daily: 6:00 9:00 matinee: 3:00 PG-13
BLACK MASS late show: 11:30 daily: 5:30 8:30 PG-13	BLACK MASS late show: 11:45 daily: 5:15 8:15 PG-13
THE PERFECT GUY matinee: 12:00 2:45 PG-13	THE PERFECT GUY matinee: 11:15 PG-13
MAZE RUNNER: THE SCORCH TRIALS 3D daily: 6:45 9:15 PG-13	MAZE RUNNER: THE SCORCH TRIALS 3D daily: 6:00 9:00 PG-13
MAZE RUNNER: THE SCORCH TRIALS IN 2D late show: 11:45 daily: 4:00 PG-13	MAZE RUNNER: THE SCORCH TRIALS IN 2D late show: 11:30 PG-13

MATINEE: SATURDAY & SUNDAY | LATE SHOW: FRIDAY & SATURDAY

FRESH 104.3
DE HOORT HET VERSCHIL

Angela's Happy Hour
(Ma t/m Vr: 10 - 12pm)
Angela Tiemens

Voor contact:
Studio: (297) 583 2121
Kantoor: (297) 583 2220
Sales: (297) 593 0705
Email: info@fresheraruba.com
facebook.com/fresheraruba

Caribbean Sea Jazz Festival Aruba
SEPTEMBER 25 & 26, 2015
Renaissance Festival Plaza
3 STAGES, ART GALLERY
FOOD COURT WITH 8 DIFFERENT RESTAURANTS

PRE-SALE \$55,- :: DOOR PRICE \$70,-
VIP - TABLE / COCKTAIL TABLE: ORDER ONLINE OR CALL 5880211
DOWNLOAD THE APP!

FRIDAY - SEPTEMBER 25 ::
EARTH, WIND & FIRE Experience
ROY HARGROVES RH FACTOR
THE PLOCTONES
MIKE STERN BAND

SATURDAY - SEPTEMBER 26 ::
JESSY J
ROBERTA GAMBARINI
MAITE HONTELE
GRUPO NICHE

TICKETS AVAILABLE AT:
SUPERFOOD • PLAZA BOOKSHOP • VALERO O'STAD • VALERO ESSOVILLE • THE MARKET AT ALHAMBRA • DE PALM TOURS DESKS • RED SAIL SPORTS

CARIBBEANSEAJAZZ.COM
...AND MANY MORE TBA

Wendy's
LIMITED TIME ONLY
BBQ PULLED PORK SANDWICH
f WENDYSARUBA

TRAMPOLIN
Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.

De Minister van Volksgezondheid maakt bekend, dat een ingekomen verzoek ter verkrijging van een koffiehuis- en een restaurantvergunning A voor het perceel L.G. Smith Boulevard 47, ingaande **25 september 2015** gedurende 14 dagen bij de Directie Wetgeving & Juridische Zaken, **Oranjestraat z/n**, ter inzage ligt. Bedoelde vergunningen geven recht tot verkoop in het klein van o.a. sterke drank en spijsen voor gebruik ter plaatse. Gedurende genoemde termijn kan een ieder schriftelijk zijn bezwaren tegen verlening van deze vergunningen indienen, bij de Minister van Volksgezondheid, door tussenkomst van de Directeur van de Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Oranjestraat z/n.

LOTTO
E LOTERIA DI ARUBA
- Resultado Diaranzon 23 September 2015

01 22 29 32 35

1er Premio: No tin ganador Jackpot
2do Premio: No tin ganador Match 4
3er Premio: Tin 02 ganador Match 4
4do Premio: Tin 72 ganador Afl.12,00

Joker 24

Proximo sorteo 26 Sep 2015 Afl. 4,00 pa ticket Afl. 210.000,00

Por yama 525-7555 pa haya e resultado. Letter ganador pa ticket gratis: **(M)**

Daily Fish
In onze viswinkel bij Superfood Plaza zijn wij op zoek naar een
Manager

Wat wij vragen?
Je draait volwaardig mee in de productie en geeft leiding aan ca. 20 medewerkers. Wij verwachten dat je zelfstandig kunt werken, ambitieus, secuur en flexibel bent. Je bent servicegericht, commercieel ingesteld, resultaatgericht, accuraat, zelfbewust, collegiaal en flexibel. Goede uitdrukkingvaardigheid in Nederlands en Engels. Spaans en Papiaments is een plus. Uitstekende communicatieve vaardigheden. Heeft ervaring met MS-office.

Wat bieden we?
Een prettige werkomgeving met voldoende ruimte voor verdere ontwikkeling. Een jong en dynamisch team. Salaris is afhankelijk van opleiding en ervaring. Het betreft een fulltime functie.

Geïnteresseerd?
Indien je geïnteresseerd bent in deze uitdaging, nodigen wij u uit om te reageren met een brief en een curriculum vitae aan:
vacature@daily-fish.net

27 September
ARIKOK
3e Lustrum 15 2000 - 2015
Er zullen verschillende activiteiten plaatsvinden, waaronder dansshows, speeddances (cacha d'ore), spelletjes en handvaardigheden voor kinderen, wandelingen, verkoop van lokale gerechten, lekkertijen, typisch Arubaanse handwerken en een assortiment aan drank. Gedurende de dag zal er optreden van Melodia, Fuente en Tipico Alegre Kadushi Largo te beleven zijn. Op het einde van de middag zal Tsunami voor extra gezelligheid zorgen.

Wilt u ook in de Amigoe adverteren?
Voor meer informatie over onze prijzen en speciale aanbiedingen, bel naar 582-4333 of stuur een email naar **avisoaruba@amigoe.com**
Ons team staat klaar om uw van dienst te zijn!

AMIGOE
De Krant!!

‘Schrikbarend hoe Aruba met eten omgaat’

Onze droge grond biedt talrijke voedselmogelijkheden

ORANJESTAD — Het wordt hoog tijd dat Aruba beseft dat de droge grond die zij herbergt, alles behalve onvruchtbaar is. Dat stelt botanisch onderzoeker Joseph Simcox. Uit zijn onderzoek blijkt dat duizenden vergeten groente- en fruitsoorten kunnen wortelen in niets meer dan woestijngrond. Spreker Simcox was gisterenavond de hekkensluiter van de eerste officiële Caribische TEDx-conferentie in Cas di Cultura: TEDxAruba Island of Sustainable Solutions.

door onze verslaggever
Bobby Spier

TEDx-spreker Simcox heeft met zijn gespeelde Russische accent binnen *no-time* de lachers op zijn hand. Toch brengt hij een serieus verhaal. “Aruba is slachtoffer van moderniteit. Het is schrikbarend hoe jullie met eten omgaan.” Hij doelt op het feit dat ons eiland voor meer dan negentig procent afhankelijk is van voedselimport. Om die reden weten we volgens hem niet wat we werkelijk consumeren. “Alles kan aan jullie worden wijsgemaakt. Jullie geloven en vertrouwen op jullie geïmporteerde voedsel, zelfs als het genetisch gemodificeerd is”, stelt hij. “En daarnaast, hoeveel voedselzekerheid heb je als je iedere week vertrouwt op een boot die je eten brengt? Wat als hij nou niet komt? Hoeveel mensen van jullie kunnen er een dag in Arikok overleven? Wie weet wat je dan wel en niet kunt eten?” De Simcox reist de hele wereld

over om voedsel en plantaardige grondstoffen te identificeren. Daarbij richt hij zich op gewassen die onbenut blijven. De basis voor zijn werk is om het gebruik en het verbouwen van vergeten groenten en fruit te promoten, waardoor er een mate van duurzame voedselzekerheid in de maatschappij kan worden gecreëerd. Hij laat een aantal foto's zien van vreemd-uitziend voedsel dat hij ontdekte in de woestijn. “Al deze groenten en fruit heb ik gevonden en gegeten, behalve dat vreemde langwerpige ding daar links.” Hij wijst naar een cassave-achtige groente. “Elke maatschappij herbergt veel meer voedsel dan zij weten. En voor elke samenleving, heet of droog, heeft de natuur een oplossing. Je moet alleen bewust zijn van de duizenden groente- en fruitsoorten die we zijn vergeten en die wel in droge grond kunnen groeien.” Hij dringt aan dat Santa Rosa niet langer deze mogelijkheden negeert. “De tijd van rijst en bonen is

voorbij.” Simcox heeft aangeboden Aruba te helpen bij deze zoektocht.

Ecocoin
Onderzoeker Simcox was gisteren slechts één van de twaalf sprekers die de avond vulde met *sustainable solutions* ofwel duurzame oplossingen voor Aruba of de rest van de wereld. Zo sprak Koert van Mensvoort over de invoering van een nieuw soort geld: de Ecocoin. Deze munt moet duurzaamheid winstgevend maken, legt hij uit. “Iedereen vindt het regenwoud belangrijk, maar daar verdient een boer geen geld mee. Hij gaat pas aan de natuur verdienen als hij het bijvoorbeeld platgooit”, legt Mensvoort uit. “Maar dat is zonde en niet duurzaam. Duurzaamheid moet daarom winstgevend worden. Ik denk na over de invoering van een nieuw soort geld, de Ecocoin, die uitbetaald wordt als je bijvoorbeeld extra bomen plant of als je als bedrijf duurzaam bezig bent.” Hij erkent dat er nog veel moeilijkheden, haken en ogen zitten aan zijn plan. Toch wil hij zijn idee met de wereld delen middels TEDx, waardoor de Ecocoin verder vorm kan krijgen.

E van Educatie
TEDxAruba had een iets andere vorm dan de stan-

Foto: Bobby Spier

Alle TEDx-sprekers op het podium tijdens de afsluiting van de conferentie.

daard TEDx-conferentie. TED staat normaal voor Technology, Entertainment en Design. Bij TEDxAruba is de E van Entertainment vervangen door de E van Educatie. Universiteitsdirecteur Glenn Thodé sloot met zijn presentatie over de toekomst van het onderwijs naadloos op dit thema aan. Andere onderwerpen die aan bod kwamen waren: Geluk op het werk, uiteengezet

door de Fransman Arnaud Coltery, Raffy Kock sprak over duurzame architectuur, Jan ten Hove legde de term Mission Command uit, Edward Cheung gaf inzicht in het duurzame handelen van NASA, Venassa Benlolo vertelde over de mogelijkheden van *livestreaming*, Valerie Croes sprak over de kracht van tech-startups, Rachel Brathen toonde de mogelijkheden van sociale media en

Roel van Rijswijk sprak over vertrouwen in een wereld waar iedereen eigenaar is. De Mystery X werd vervuld door de bekende trompettiste Maite Hontelé die ook zal optreden bij het Carribean Sea Jazz-festival. De eerste TEDx-conferentie trok vijf-honderd mensen en werd live uitgezonden in 13 andere steden, waaronder Miami, New York, Paramaribo, Port of Spain en Buenos Aires.

9e editie dankzij steun lokale ondernemers

Jazz-organisatie rekent op 3000 bezoekers per festivaldag

ORANJESTAD — De bouwwerkzaamheden voor de negende editie van het Caribbean Sea Jazz Festival (CSJF) zijn in volle gang. Vrijdag en zaterdag zijn de concertavonden en de organisatie hoopt per avond 3000 bezoekers te trekken, waarvan 55 procent lokaal. Het festival heeft een budget van 2 miljoen florin. De Aruba Tourism Authority (ATA) sponsort hiervan 500.000 florin, de rest van de inkomsten komt uit de kaartverkoop en steun van lokale ondernemers.

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

Organisator Erik Eman van Purple Entertainment Group krijgt die steun sinds hij in 2007, toen hij de eerste editie van CSJF organiseerde, toen nog bij Cas di Cultura. Uitvoerend producent Friso Veenman is sinds 2008 bij het festival betrokken. “Normaal gesproken heeft een organisatie minstens tien jaar nodig om een festival van de grond

te krijgen. Volgend jaar is de tiende editie. We zijn nog niet tevreden, maar we zijn op de goede weg. We tellen mee in de jazzwereld”, aldus Veenman.

Sponsorgeld

Hij legt desgevraagd uit waarom het Curaçao North Sea Jazz zo veel groter is dan het Caribbean Sea Jazz Festival: “Op Curaçao kan organisator Fundashon Bon Intenshon bands aantrekken met behoren die variëren tussen de

half miljoen en 2 miljoen, per band. Ze beschikken over een budget van 5 miljoen dollar, voor twee dagen. Die bedragen zijn op Aruba echt niet aan de orde”, aldus de producer. “Ons budget is 2 miljoen florin. Het zou helpen als ATA of een grote ondernemer de kosten van één wereldact op zich zou nemen, zoals Sting of Stevie Wonder.” Veenman zegt dat ATA het CSJF sponsort met 500.000 florin. Ter vergelijking, ATA sponsorde het Electric Festival met 900.000 dollar.

Goodwill

Voor de begroting van 2 miljoen florin moet de organisatie onder andere het festivalterrein opbouwen met verlichting, generatoren en kleedkamers, de vluchten van

Foto: Mirte de Rozario

Wie langs Renaissance Seaport rijdt, kan deze grote welkomststoren niet missen.

artiesten naar Aruba betalen en hun hotelkamers regelen. “Tenzij het hotel de kamers sponsort, dan beschouwen we dat als inkomsten.” Sommige bedrijven geven aan dat ze belangeloos meewerken als de organisatie hun ticket naar Aruba vergoedt. Zo werken technici van Mojo Entertainment achter de schermen mee. Bouwbedrijven die een lege container hebben, bieden deze aan als extra kleedkamer. “Dankzij deze steun van het bedrijfsleven slagen wij er elke editie weer in om een goed festival neer te zetten”, aldus de producer.

Lokaal festival

De klinkende namen van

het Curaçao North Sea Jazz, zoals dit jaar Enrique Iglesias en Lionel Richie, hebben volgens Veenman een heel ander doel dan de artiesten die dit weekend op Aruba optreden, zoals Mike Stern en Roy Hargrove's RH Factor. “Het North Sea Jazz zet Curaçao op de kaart met als doel om veel toeristen te trekken. CSJF wil uiteraard Aruba op de kaart zetten en toeristen zijn welkom, net als buitenlandse pers. Want dat wil ATA graag zien en wij zijn blij met hun sponsoring. Maar voor ons is CSJF een lokaal festival met lokale prijzen, lokale artiesten en met lo-

kale pers.” De tickets voor het CSJF zijn daarom ook zo goedkoop mogelijk, laagdrempelig. “Voor 55 dollar per avond heb je de keuze uit twintig verschillende performances. Je kunt heen en weer lopen, zelf je keuze bepalen”, stelt Veenman.

Parkeren

Heen en weer lopen tussen het festivalterrein en de parkeerplaats, dat hoeft niet. Bezoekers kunnen, net als vorig jaar, hun auto gratis en bewaakt parkeren bij Linear Park. Drie shuttles van Divi Resorts rijden de hele avond, tot na het optreden van de laatste artiest, heen en weer.

Zoektocht naar bewijs
samenwerking en onrechtmatig gedrag

BCT eist kopie aanbestedingsovereenkomst containerhaven

ORANJESTAD — Het bedrijf Barcadera Container Terminal (BCT) is deze week naar de rechter gestapt een kopie af te dwingen van de aanbestedingsovereenkomst tussen havenautoriteit APA en stuwadoorsbedrijf Astec. Volgens BCT is de aanbesteding voor het beheer en de exploitatie van de nieuwe containerhaven in Barcadera onrechtmatig verlopen. APA gunde het beheer in 2011 definitief aan Astec.

door onze verslaggever
Alex Lacleé

De rechter doet op 20 oktober uitspraak. Mocht de rechter het verzoek toekennen, dan eist BCT een eenmalige dwangsom van 100.000 florin en een dwangsom van 10.000 florin per dag dat de aanbestedingsovereenkomst niet in het bezit is van BCT. Barcadera Container Terminal is naar eigen zeggen gedupeerd en heeft ‘forse schade’ geleden door de manier waarop de aanbesteding is uitgevoerd. Veertien bedrijven zouden op ‘misleidende wijze’ buiten een eerlijke aanbesteding zijn gehouden. BCT is één van deze bedrijven. APA schreef in februari 2011 een openbare aanbesteding uit met regels en voorwaarden die dermate onattractiek waren, dat veertien geïnteresseerde bedrijven zich terugtrokken. Astec deed als enige mee, maar kwam vol-

gens BCT met een offerte ‘die op geen enkele wijze aan de condities voldeed’. APA heeft vervolgens de condities ten gunste van Astec aangepast. Het stuwadoorsbedrijf geeft in haar verweerschrift toe dat er is onderhandeld met APA over de onderdelen van de definitieve concessie. Volgens BCT-advocaat Gabri de Hoog erkent Astec derhalve dat er is afgeweken van de voorwaarden en dat de partijen – buiten de aanbesteding om – afwijkende (voor Astec voordeligere) afspraken hebben gemaakt. Als die condities eerder waren aangepast, dan hadden de overige veertien geïnteresseerde partijen uiteraard wel een offerte uitgebracht en kans gemaakt op gunning. Om te kunnen bewijzen dat de aanbesteding niet rechtmatig is verlopen, heeft BCT een voorlopig getuigenverhoor aangevraagd. Dat verzoek werd door de rechter aan-

vankelijk afgewezen, maar in hoger beroep in februari van dit jaar alsnog toegekend. Minister Mike de Meza en voormalig APA-directeur Alfonso Boekhoudt zijn twee van de getuigen die worden opgeroepen. BCT wil in aanvulling op het getuigenverhoor een kopie van de concessieovereenkomst, omdat het bedrijf wil voorkomen dat ‘onnodig particuliere betrokkenen worden beschadigd of negatief in de media zullen komen’. BCT kan dan beter beoordelen wie opgeroepen dient te worden voor het getuigenverhoor in plaats van voor de zekerheid iedereen op te roepen. Bovendien dient APA openheid van zaken te geven. Het feit dat APA 100 procent eigendom is van het Land Aruba ‘speelt vanzelfsprekend mee’, omdat de havenautoriteit in het kader van openbaarheid van bestuur zou moeten meewerken, aldus de advocaat. Bovendien is ‘een behoorlijke rechtsbedeling niet gewaarborgd zonder verschaffing der gegevens’, besluit De Hoogd. Als bewezen kan worden dat APA onrechtmatig heeft gehandeld, kan BCT een ‘behoorlijke schadeclaim’ eisen. De hoogte van deze claim is nog niet bekend.

fun miles

our well known seasonal

sale

starts Friday 25/9

50%

33%

40%

don't miss it ..!

menswear & ladieswear

Find us on Facebook Like

wulfen & wulfen

Now comfortable nearby parking and ... during our W&W SALE we cover 1 hour parking fee to each buying customer.

IN HET KORT

Aruba Airlines overvallen

Het ticketkantoor van Aruba Airlines in Maracaibo, Venezuela, is gisterochtend overvallen, terwijl minstens vijftien klanten binnen zaten. Op beveiligingsbeelden die in de Venezolaanse media zijn verschenen, is te zien dat twee gewapende mannen de beveiliging in het kantoor een klap verkopen en hem een wapen afnemen. Klanten en personeel worden onder bedreiging van een vuurwapen persoonlijk eigendommen, zoals mobiele telefoons en portemonnees, afhandig gemaakt. Het tweetal overvallers kwam apart van elkaar binnen en deed zich aanvankelijk voor als klant. De hele overval duurde slechts enkele minuten.

Inbraak kleuterschool

Dieven hebben een raam van de Cayena kleuterschool geforceerd en zich toegang tot het pand verschaft. Volgens de politie zijn de inbrekers in minstens drie klaslokalen geweest en in het kantoor. Laden van lessenaren en kasten waren geopend en overhoop gehaald. Uit het kantoor is vermoedelijk elektronica gestolen. Het pand is beveiligd, maar de beveiliging was op het tijdstip van melding aan de andere kant van het eiland waardoor het even duurde voordat deze ter plaatse was.

Strandzand

De politie heeft op Eagle Beach een bestuurder aangehouden die niet wilde meewerken om haar voertuig van het zand te halen, waar deze geparkeerd stond. Aanvankelijk toonde de bestuurder begrip en beloofde haar wagen van het strand te halen. Toen de agenten een half uur later terugkeerden, stond het voertuig nog steeds op het zand geparkeerd. Dit keer sloeg de bestuurder een andere toon aan. Ze verklaarde met een bekende mediapersoonlijkheid te hebben gebeld die op haar beurt minister Benny Sevinger zou hebben benaderd voor informatie over haar rechten. Na dit gesprek was de bestuurder ervan overtuigd dat ‘nergens in de wet geschreven stond dat iemand niet het strandzand mocht parkeren’. Bovendien zou zij, als Arubaan, het recht hebben om op het strand te mogen parkeren. De politie had haar niets te vertellen. Ze negeerde een laatste vriendelijke waarschuwing van de politie en schold een agent uit. Daarop werd ze aangehouden.

Aruba is...
Beautiful!
...And Clean...

Support:
Fundacion Aruba Limpi

☎ 583-8383

Aruba, toen en nu...

Het Militaire Kamp van Oranjestad

Het officersverblijf in de jaren '40

door **Evert Bongers**

In het begin van de Tweede Wereldoorlog ontstond op Aruba, ver weg van het strijdtoneel in Europa, een – relatief – grote hectiek om het eiland te beschermen tegen aanvallen van de vijand. De aanwezigheid van olie-industrieën (Lago en Eagle raffinaderijen) kon wel eens aanleiding zijn voor niet gewenste aandacht van Duitse onderzeeboten die de aanvoer van brandstof voor de geallieerden wilden afsnijden. Op 10 mei 1940, de dag dat voor Nederland de oorlog begon, werden alle mensen opgepakt die de Duitse nationaliteit of een Duitse naam hadden; ook mensen die sympathiseerden met de NSB en zelfs mensen van Joodse afkomst, werden eerst allemaal vastgezet en daarna verscheept naar het interneringskamp op Bonaire.

Voordat de Amerikanen op Aruba kwamen om de raffinaderij te beschermen, waren het de Fransen en de Schotten die een detachement naar het eiland stuurden om, zij het kort, militair aanwezig te zijn. Ook kwamen er uit Nederlands-Indië artilleristen van het Koninklijk Nederlands Indisch Leger, de KNIL, naar Aruba. Bovendien werd van de weeromstuit terstond de dienstplicht op Aruba inge-

voerd en dus was er behoefte aan onderdak voor al deze militairen in gebouwen die in Oranjestad, aan het water, neergezet moesten worden.

Om snel barakken te bouwen, leek de constructie van houten gebouwen voor de hand liggend. Het hout moest uit Noord-Amerika worden geïmporteerd, maar gezien de oorlogstoestand was vervoer over zee niet zonder risico en daar werd van afgezien. Men ging toen over tot de constructie van gebouwen van steen, want het vervaardigen van 'blokkies' kon gewoon lokaal plaatsvinden.

Het was toen al de bedoeling dat deze gebouwen van het militaire complex na de oorlog een nieuwe, niet-militaire, functie zouden krijgen. De gebouwen die langs de waterkant in Oranjestad werden neergezet, strekten zich uit van wat nu het Bestuurskantoor is, tot aan de smalle zijstraat naast de huidige Royal Plaza Mall. De bouw werd in 1942 voltooid. De linkerhelft van wat nu het Bestuurskantoor is, had de functie van officiersmess en officiershotel. Het fraaie gebouw kenmerkte zich door voor die tijd en voor het tropisch klimaat typerende bouw met diepe loggia's en open galerijen, die veel schaduw en koelte gaven in het tijdperk van voor

Vergezicht op Playa met de militaire barakken, het De Veer Theater en Trocadero.

de airco's. Boven de hoofdingang die zich nu centraal in het sindsdien uitgebreide gebouw bevindt, zetelde de militaire commandant en vanaf het balkon kon hij koninklijk bezoek het volk worden toegewuifd. Het andere opvallende deel van dit militaire complex was de centraal gelegen mess voor manschappen.

Na de oorlog, in 1946, bood De Veer 180.000 florin voor de voormalige eetzaal: dat is het populaire restaurant Trocadero geworden, met annex het De Veer Theater. In dit grote centrale gebouw was ook het onderkomen voor een militair hospitaal en de marechaussee, de militaire politie. De barakken

die naast het centrale gebouw kwamen te staan (daar waar nu het douanekantoor annex parkeerplaats is), waren verblijven voor de manschappen en korporaals. Zoals gezegd, kregen al deze gebouwen na de oorlog een nieuwe functie. De barakken voor de manschappen werden als pakhuis gebruikt en later afgebroken. De eetzaal voor manschappen werd dus het Trocadero restaurant, het officersverblijf werd al in januari 1945 een gouvernementslogeergebouw oftewel Pasanggrahan. In 1953 werd het de zetel van de gezaghebber en de gedeputeerden. De lange vleugel die de L-vorm van het gebouw maakt, nu tegen-

over het Renaissance Resort, werd douanekantoor. Aan de voorkant werd rechts van de hoofdingang een vleugel bijgebouwd die symmetrie aan het gebouw geeft en waar het departement van Financiën zijn intrek nam. Het oorspronkelijke, voor de tropen zo geschikte gebouw, verloor zijn charmante aanblik door het dichtmaken van de galerijen en de aanleg van ramen waarachter ambtenaren en politici in de airco verkoeling vinden. De laatste toevoeging aan dit complex was de bouw van het parlement van Aruba met de raadszaal. Inmiddels waren de bioscoopzaal van De Veer en het Trocadero restaurant na verbouwin-

gen verdwenen en opgegaan in wat we nu kennen als het Crystal Casino en de Renaissance Mall. Het Bestuurskantoor raakte in de de loop der jaren door achterstallig onderhoud zodanig in verval dat Nelson Oduber in de laatste jaren van zijn vierde regeertermijn met zijn regering uit het gebouw trok. Eduardo

de Veer verklaarde zich geïnteresseerd om het gebouw over te nemen en op te knappen, maar voor het zover kwam, was het Mike Eman die na zijn eclatante verkiezingsoverwinning van 2009 triomfantelijk weer in het gebouw trok en het door vrijwilligers uit zijn partij liet opknappen. *And the rest, as they say, is history...*

Het aanzicht van straten en gebouwen op ons eiland is sterk veranderd in de loop van de afgelopen eeuw. Panden die, als ze al aan de slopershamer of aan vuur ontsnapten, zijn gerestaureerd en hebben vaak een nieuwe functie gekregen. Daarbij is het straatbeeld flink veranderd. Sommige plekken zijn bijna niet te herkennen. Deze serie gaat over een aantal van zulke locaties.

Losse Verkoop-punten Amigoe di Aruba

- Bloemond Supermarket
- S-chow Supermarket
- Moko minimarket
- Bright Bakery
- Bruna
- Cheng's Supermarket
- Circle K Oranjestad
- Classic Supermarket
- Fa Yang Supermarket
- Food Center
- Kong Hing
- Ling & Sons
- Mundo Nobo Supermarket
- NG Supermarket
- Plaza Bookshop
- Springfield Supermarket
- Superfood
- Texaco Sasaki
- Texaco Seroe Blanco
- Valero Blvd
- Valero St.Cruz
- Wei Ming Supermarket
- Shaba Pastry
- The Market Alhambra Mall

Domino's
BBQ CHICKEN PIZZA
BOGO

BUY A MEDIUM BBQ CHICKEN PIZZA & GET ANY MEDIUM 1-TOPPING HAND TOSSED PIZZA FOR ONLY 10.00 AWG

Palm Beach 586 0333
Tanki Leendert 582 0333
Savaneta 584 0444

Offer is NOT valid in combination with any other Domino's Aruba offer or promotion. Best Pizza Aruba N.V. reserves the right to stop the promotion at any time without prior notification. This offer is valid from Wednesday September 3, 2015 and ending on Tuesday October 28, 2015.

"The air ambulance heroes saved my life after the car crash!"

Andrick Peña received multiple operations in Colombia.

No worries. AZV relieves.

When Andrick had been in a severe accident, AZV made sure he received live-saving surgery by flying him to Colombia. After a few weeks, he was in good health again. AZV: health insurance for everyone, but not one-size-fits-all. We're here for you with personalized care. azv.aw

azv

Den Cayente

Tussen angst en liefde

Ariën Rasmijn (1975) is freelance journalist. Naast zijn publicaties in Amigoe en diverse andere media schrijft hij in deze column regelmatig over nieuws en politiek in Aruba. Hij stelt reacties op prijs via: info@dencaeyente.org.

Tijdens een lange wandeling in de straten van Playa kwam ik hem na lange tijd weer tegen. Ik ga zijn naam niet noemen, want ik heb zijn toestemming niet en ik ga niet zomaar - zoals zo vaak gebeurt - aannemen dat hij het op prijs stelt dat ik over hem praat. Vroeger kwam ik hem vaak tegen bij een supermarkt. Hij zat daar de hele dag in een hoekje. Af en toe kreeg hij een florin of twee van mij. Hij had een zwaar handicap overgehouden aan een auto-ongeluk. Lopen ging moeizaam, andere dingen ook. Hij had zichzelf ver-

waarloosd daarna, dat kon je zo aan hem zien. Zijn kleren waren vies en hij oogde ronduit miserabel en verlorren. Ik vroeg me af hoe zijn leven eruitzag voordat het noodlot hem had getroffen. Wellicht had hij een baan, een auto, een huis, dingen die hij moest afbetalen, een partner, kinderen. Ons soort besognes. Hij zat daar op die stoep dag in, dag uit. Soms reed ik op straat en zag ik hem naar de supermarkt lopen. Meer viel er kennelijk niet meer voor hem te doen. Maar gisteren kwam ik hem dus tegen in Playa. Hij was met de bus gekomen en vroeg aan mij of ik wist waar ergens een toilet was dat hij kon gebruiken. Ik groette hem en wees hem naar het naastgelegen winkelcentrum. Hij was in een ietwat uitgelaten bui, vertelde dat hij last had van zijn armen en dat zijn ouders ziek waren. Ook nu was hij ongewas-

sen, ongeschoren en ietwat verward, maar niet minder geestdriftig. Hij leek toch opgelucht om in Playa te zijn. We gaven elkaar een boks en namen afscheid. Ik vergat hem een florin te geven, al realiseer ik mij nu dat hij daar ook helemaal niet om had gevraagd. Iets verderop vroeg ik mij af waarom er op Aruba geen structurele hulp is voor mensen die fysiek, mentaal en vaak zelfs op beide vlakken diep en permanent tussen wal en schip zijn geraakt. Deze man zag ik nog op straat, maar hoeveel komen hun huis niet eens uit? Hoeveel van de ambulante verslaafden van nu in de stad waren ooit nog - slechts - hulpbehoevend? Waarom is er geen plek waar ze terecht kunnen voor fysieke en mentale therapie, verzorging en een beetje aandacht? Waarom kunnen we deze mensen niet aan echte perspectieven en een waardig bestaan helpen? Waarom heeft geen enkele regering tot nu toe daar structureel werk van gemaakt? Op zo'n moment kom je niet alleen nogmaals er achter hoe ver wij als jong land pas zijn, maar word je ook gedwongen tot zelfreflectie. Want waar liggen jouw eigen prioriteiten? Wat zou jij doen als je de middelen had om de zwaksten in je omgeving te helpen? Wat kan je doen met de middelen die je nu hebt? Sussen

wij onszelf niet met het idee dat er wellicht stichtingen zijn en kopen wij onszelf niet uit door te rekenen op de steeds kleiner wordende pot van overheidssubsidie of de aftrekbare donaties van grote bedrijven aan die instanties? Wat dacht je van een beetje van onze tijd en ons respect? In ieder geval voor het feit dat ook wij ergens misschien een verkeerde afslag - letterlijk of figuurlijk - zouden kunnen nemen en zelf in een voor altijd ondraaglijke situatie zouden kunnen belanden? In ieder geval genoeg respect om niet snel een florin uit de portemonnee te pakken en die nog sneller in de hand van die persoon te stoppen om meteen daarna zwijgend weg te lopen? Ik geloof niet dat dit een typisch Arubaans verschijnsel is, bepaalde dingen negeren vanachter onze getinte glazen in de airco, vrolijk swingend door onze jaarcyclus van kerst, carnaval, Semana Santa, grote vakantie, herfstvakantie naar kerst. Schaamte, walging misschien zelfs en de angst voor de confrontatie met de realiteit van gebroken lichamen en geesten komt overal voor. Het zijn juist die negatieve emoties die het goede in ons, namelijk mededogen, rechtvaardigheid en liefde, extra kracht geven omdat ze ons elke dag dwingen te kiezen. Ik weet waar ik voor wil kiezen en ik doe mijn best.

Academisch jaar IPA geopend

ORANJESTAD — Instituto Pedagógico Arubano (IPA) opende vorige week vrijdag het academisch jaar. Een bijzonder jaar, want het onderwijsinstituut viert dit jaar haar 25-jarig bestaan.

Algemeen directeur Ava Thodé blikte terug op het verleden en nam de aanwezigen mee naar de toekomst. In 1969 werd de Arubaanse Pedagogische Academie (APA) opgericht, in 1990 werd dit instituut vervangen door IPA. Sindsdien is IPA zich blijven ontwikkelen. Ook in de toekomst zal dit het geval zijn. Voor dit jaar wordt gefocust op het

brengen van vernieuwingen in het Arubaanse onderwijsstelsel. Toekomstige docenten worden voorbereid op het spelen van een meer sociale en innovatieve rol om zo ook hervormingen te kunnen realiseren in de onderwijsomgeving. Er wordt rekening gehouden met alle nieuwe technologieën die voorhanden zijn, net als in de leerstof met de sociaal-culturele aspecten van Aruba. Joyce Pereira belichtte tijdens de avond als spreker de taal in het onderwijs. Ingrid Kuiperdal sprak over de kwaliteit van docenten. Naast de twee sprekers gaven verschillende groepen

studenten een presentatie, waaronder de eerste groep afgestudeerden uit 1994.

Feestelijk

53 studenten ontvingen hun propedeuse: 34 voor het succesvol afronden van het eerste jaar van de opleiding tot leraar basisonderwijs en 19 voor het afronden van hun eerste jaar Nederlands. IPA stelde ook vijf nieuwe IPA-docenten voor: Franklyn Carolina, Magaly Felipa, Olga van Bochove, Gyseth Nuesh en Gerardo Figaroa. Ook werden jubilarissen in het zonnetje gezet die geruime tijd voor IPA werkzaam zijn. Erich Genser en Jennifer Warner vierten

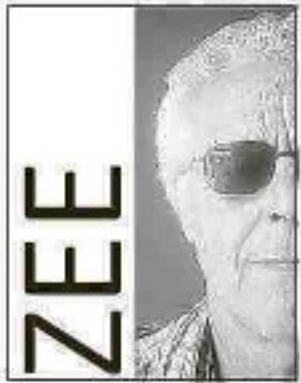
hun 5-jarig jubileum, Olivia Groenveldt, Roke Hoen en Mirscha Winterdal 10 jaar, Earl Euson zijn 15-jarig jubileum en Kees de Jong en Mervine Kock zijn alweer 20 jaar trouwe IPA-werknemers. Diana Goedhoop maakt dit schooljaar vanaf de zijlijn mee, zij geniet van haar pensioen.

COLUMN

De rechtszaak

Van maandag tot en met vrijdag bespreekt Nico van der Zee in deze column zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

We moesten gisteren naar de rechtbank. Ik heb in twee columns bericht over wat mijn vrouw is overkomen, dus ben ik u ook de afsluiting schuldig. Daarna hoop ik het er nooit meer over te hebben. Ze werd opzettelijk aangereden door iemand die zich geërgerd had aan haar rijgedrag, een soort wraak. Auto total loss, mijn vrouw psychisch ook. Althans, dat is mijn lezing. Als iedereen het daarover eens was geweest, was geen rechtszaak nodig geweest, maar degene die ik als dader beschouw, ontkende in alle toonaarden. Ik geef u de uitslag maar, daar ging het tenslotte om: hij is schuldig bevonden, moet 50 uur taakstraf vervullen en is ons het bedrag van de schade verschuldigd dat de verzekering niet vergoedt. Die verzekering denkt namelijk dat een wrak van een Peugeot op Aruba nog een kleine 3000 gulden waard is. Die uitslag was bevredigend, mijn vrouw reageerde blij, eindelijk gerechtigd. Nu hoop ik ook dat de dader uit onze gesprekken en uit ons leven verdwijnt. Drie maanden lang elke dag weer herhaaldelijk dezelfde gebeurtenis van drie minuten bespreken en evalueren,

gun ik niemand. Ik hoop dat ze met deze uitslag er weer gauw bovenop komt, maar er is natuurlijk altijd hoger beroep mogelijk. Als de veroordeelde daarvoor kiest, wil ik dat we er niet bij betrokken raken. Tot zover mijn kant van het verhaal. Je moet ook de andere partij aan het woord laten, vinden ze bij *Amigoe*, dus doen we dat maar even. Mijn vrouw had schuld, volgens hem, ze had hem geen ruimte gelaten bij het inhalen. Terwijl zijn advocaat dit vertelde, was op de achtergrond een stilstaand beeld van de bewakingsvideo zichtbaar. Voor onze auto was zo'n 100 meter ruimte vrij. Eigenlijk moest volgens de advocaat mijn vrouw veroordeeld worden en hadden de dader en zijn vrouw slachtofferhulp nodig. Die hadden nachtenlang niet kunnen slapen, omdat ze dachten dat wij op onze beurt wraak zouden nemen. Zo de waard is, vertrouwt hij zijn gasten.

Eind goed, al goed, hopen we maar. Of ben ik misschien iemand nog een excuus verschuldigd? 'Soms ben je zacht eijte, maar als je kwaad bent, ga je er met gestrekt been in,' liet een lezer van deze rubriek mij onlangs weten. Dat weet ik, ik was altijd al een slecht voetballer en dan moet je soms je toevlucht zoeken tot andere middelen. Dat mochten de officieren van justitie ervaren. Ik beschuldigde hen van doofpot-gedrag en ging er dus met gestrekt been in. Geen rode kaart, maar een gele vind ik, want mijn uitlatingen waren niet zonder reden. Lange tijd lieten ze niets van zich horen. Ik neem aan dat ze hun systeem nu zo veranderd hebben dat zo iets niet meer voorkomt. Toen ze wel een afspraak maakten, kwam er een gesprek dat ons weer volledig vertrouwen in een goede afloop gaf. Ja, wat moet je dan nog meer vertellen, ik wil het eigenlijk allemaal vergeten. Misschien iets over het gerechtsgebouw, want daar was ik nog nooit geweest. Het is onlangs gerestaureerd en dat is fantastisch geslaagd met een fraaie combinatie van oud en nieuw. Ik heb nog speciaal even op het hang- en sluitwerk van de deuren gelet, want dat heeft een bevriende aannemer geplaatst. Niets op aan te merken. Vooral de deur die achter ons sloot toen we het gebouw konden verlaten, was een verademing. Perfect werk, Piet.

‘Als je echt wilt, kun je muzikant worden’

Leerlingen leren ‘gekke ritmes’ van jazzband The Ploctones

Foto: Lynn Stroo

Scholenworkshop van de Nederlandse jazzband The Ploctones.

SAN NICOLAS — In de gymzaal van Colegio Santa Teresita werd gisteren niet gesport, maar muziek gemaakt. De kinderen van de vijfde en zesde klas kregen een workshop van de Nederlandse jazzband The Ploctones, georganiseerd door de Caribbean Sea Jazz Foundation.

door Lynn Stroo

Door de hele school klonken de swingende klanken van de saxofoon, gitaar, bas en drum. Ongeveer dertig leerlingen hadden zich verzameld voor de speciale muziekles. De workshop was georganiseerd in het kader van het Caribbean Sea Jazz Festival, in totaal zijn er vier gratis workshops op verschillende scholen. De organisatie wil op die manier kinderen stimuleren mee te doen aan culturele activiteiten, zoals muziek maken.

Rare ritmes

“Wij zijn een beetje een gekke band, met rare ritmes”, legde gitarist Anton Goudsmit de kinderen uit. Terwijl de bandleden hun instrument introduceerden, klaptten de leerlingen mee. Tussendoor

mochten ze vragen stellen. “Je merkt dat kinderen op deze leeftijd met beroepskeuzes bezig zijn”, zegt saxofonist Efraim Trujillo. “De meeste vragen gingen over hoe wij muzikant zijn geworden en of we daar veel geld mee verdienen. Ik wil ze laten zien: als je écht wilt, kun je muzikant worden.”

Trommels en tamboerijnen

Nadat The Ploctones de verschillende jazzritmes hadden laten horen, mochten de kinderen zelf meespelen op trommels, tamboerijnen, maracas en andere instrumenten. “Normaal luister ik naar klassieke muziek, reggae of dance, maar ik vind dit heel leuke muziek”, zegt Jennifer (13) verrast. “Ik zou zelf ook wel op gitaarles willen.” Juf

Sandra van de vijfde klas is erg blij met de muziekworkshop: “Er is weinig ruimte voor muzikale ontwikkeling op Aruba. Ik vind het heel goed dat zo’n professionele band hier op school komt spelen. Je ziet dat de kinderen ervan genieten. Voor mij komt het ook goed uit, want ik wil binnenkort met jazz gaan beginnen tijdens muziekles.”

Eindoptreden

Nadat de jonge cursisten samen met The Ploctones een nummer hadden ingestudeerd, kwamen alle leerlingen van de school naar het eindoptreden kijken. De laatste klanken werden beloofd met een daverend applaus. De bandleden kijken terug op een geslaagde workshop. Goudsmit: “We wilden de kinderen plezier laten maken en dat is gelukt. Ik zag een jongen helemaal uit zijn dak gaan, daar doe je het voor.” Vrijdagavond treden The Ploctones op tijdens het Caribbean Sea Jazz Festival.

Weekendagenda

In deze weekendagenda staan activiteiten voor vrijdag tot en met zondag (en ook tijdens lange weekenden). Tips hiervoor zijn welkom, doorgeven kan tot uiterlijk woensdagmiddag via arubaredactie@amigoe.com.

Vrijdag 25 september

Wat : Caribbean Sea Jazz
Waar : Renaissance Festival Plaza
Wanneer : 18.30 - 01.30

Zaterdag 26 september

Wat : Fada Funwalk
Waar : Kooyman aan de Watty Vos Blvd
Wanneer : 06.00

Wat : Telling Art Workshop
Waar : Gea Souge Coaching Center
Wanneer : 09.00 - 13.00

Wat : Caribbean Sea Jazz
Waar : Renaissance Festival Plaza
Wanneer : 18.30 - 00.45

Wat : Parada Folklor Cultural di Brazil
Waar : Centro di bario Brazil
Wanneer : 20.00

Wat : Concert Datapanik
Waar : Fort Zoutman
Wanneer : 20.00 - 02.00

Zondag 27 september

Wat : Allround Circuit Training
Waar : Linear Park
Wanneer : 06.00

Wat : Caminata Ambiente Feliz
Waar : St. Cruz 75
Wanneer : 06.00

Wat : Ride Your Bike Day
Waar : Fisherman's Hut
Wanneer : 07.30

Wat : 15 jaar viering Arikok
Waar : Arikok
Wanneer : 08.00 - 23.00

Wat : Môta Circus
Waar : Palo Marga
Wanneer : 11.00

Wat : MEP-congres
Waar : Cas di Cultura
Wanneer : 16.00 - 21.00

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita

Primavera 233, Aruba Tel. (297) 582-5222/582-5051, fax (297) 582-0306
e-mail: favi@clatmclaw website: <http://www.favi.org>

Caribbean Cinemas

Met Opera 2015-16

ON THE BIG SCREEN OF CARIBBEAN CINEMAS MEGAPLEX 8

SEASON PASSES NOW AVAILABLE

VERDI
Il Trovatore
OCT 3 12:55PM / 6:00PM
OCT 14 6:00PM ENCORE

PUCCINI
Turandot
JAN 30 1:55PM / 6:00PM
FEB 10 6:00PM ENCORE

VERDI
Otello
OCT 17 12:55PM / 6:00PM
OCT 28 6:00PM ENCORE

PUCCINI
Manon Lescaut
MAR 5 1:55PM / 6:00PM
MAR 16 6:00PM ENCORE

WAGNER
Tannhäuser
OCT 31 12:00PM / 6:00PM
NOV 11 6:00PM ENCORE

PUCCINI
Madama Butterfly
APR 2 12:55PM / 6:00PM
APR 13 6:00PM ENCORE

BERG
Lulu
NOV 21 1:30 PM / 6:00PM
DEC 2 6:00PM ENCORE

RONZETTI
Roberto Devereux
APR 16 12:55PM / 6:00PM
APR 27 6:00PM ENCORE

BIET
Les Pêcheurs de Perles (The Pearl Fishers)
JAN 16 1:55PM / 6:00PM
JAN 27 6:00PM ENCORE

STRAUSS
Elektra
APR 30 12:55PM / 6:00PM
MAY 11 6:00PM ENCORE

AT CARIBBEAN CINEMAS MEGAPLEX 8, PALM BEACH PLAZA

TICKETING INFORMATION

The Metropolitan Opera HD LIVE
Celebrating 10 years

586-0074
AWG 50,00 Adults
AWG 45,00 Seniors
Season passes available.

Per person, per function. Tax included.

ENCORE PRESENTATIONS SUBJECT TO CHANGE

The Met Live in HD series is made possible by a generous grant from its founding sponsor The Naubauer Family Foundation • Other creative sponsor of the Met Live in HD is provided by Bloomberg • The HD Broadcasts are supported by "2nd Brothers"

Palm Beach Plaza | Aruba | 586-0074

Televisieprogramma's

Nederland

15:30 Hoe heurt het eigenlijk?
16:15 Alles voor je kind
17:05 Pauw
18:00 Journaal
18:20 Pauw
19:15 EenVandaag
19:50 Journaal
20:05 Journaal
20:30 Tekst-TV
23:55 Nederland in beweging

Vrijdag 25 september

0:10 Geheugentrainer
0:30 Journaal
0:35 Journaal
0:40 Journaal
0:45 Journaal
0:50 Journaal
1:00 Journaal
1:10 Goedemorgen Nederland
1:30 Journaal
1:40 Goedemorgen Nederland
2:00 Journaal
2:10 Goedemorgen Nederland
2:30 Journaal
2:40 Goedemorgen Nederland
3:00 Journaal
3:15 Nederland in beweging
3:30 Journaal
3:40 Geheugentrainer
4:00 Journaal
4:15 Tijd voor MAX & Hallo Nederland
5:00 Journaal
5:15 Tijd voor MAX & Hallo Nederland
5:40 Journaal
6:00 Journaal
6:15 Journaal
6:30 Journaal
6:40 Journaal
7:00 Journaal
7:20 Journaal
7:35 Journaal
8:00 Journaal
8:15 Journaal
8:30 Journaal
8:40 Journaal
9:00 Journaal
9:15 Hoe heurt het eigenlijk?
10:00 Pauw
11:00 Kindertijd
11:25 Sesamstraat: 10 voor ...
11:35 Sesamstraat
11:55 Politieke Partijen: PVDD
12:00 Journaal
12:15 EenVandaag
12:30 Gesprek met de minister-president
12:45 Sportjournaal
13:00 De wereld draait door
14:00 Journaal
14:30 Flikken Maastricht
15:30 In de ban van de condor
16:20 Kanniewaarzijn
17:05 Pauw

Nederland

16:00 Nieuwsuur
17:00 Brands met poëzie
17:55 Het uur van de wolf
18:45 De nachtzoen
19:00 Nieuwsuur
19:55 Nieuwsuur
20:49 Tekst-TV

Vrijdag 25 september

0:30 Omrop Fryslân
1:00 Journaal met gebarentolk
1:15 Journaal
1:30 Journaal met gebarentolk
1:35 Journaal
1:40 Journaal
1:45 Journaal
2:00 Journaal met gebarentolk
2:15 Journaal
2:30 Journaal
2:35 Journaal
2:45 Jeugdjournaal met gebarentolk
3:00 Journaal met gebarentolk
3:15 Dit is de dag - Reportage
3:55 De rekenkamer
4:40 Sterren op het doek
5:25 De wereld draait door
6:20 Man bijt hond
6:57 Politieke Partijen: D66
7:00 Journaal
7:20 Kunstuur
7:55 Schilderen met Gary Jenkins
8:25 Tashi and the Monk
9:25 Dubbelspel
10:00 Journaal
10:10 Opium
11:00 Journaal
11:10 Gelooft en een hoop liefde
11:40 Tijd voor Meldpunt! & Hallo Nederland
12:50 Man bijt hond
13:20 Paradijsvogels
14:25 2 voor 12
15:05 De coup van '65
16:00 Nieuwsuur
17:00 Volgens Robert
17:30 Pan's Labyrinth

Nederland

15:05 Studio PowNed
16:00 Van God los
17:30 The tonight show
19:15 De wereld draait door
20:10 Studio PowNed
21:05 De rekenkamer
21:35 De wereld draait door
22:28 Tekst-TV

Vrijdag 25 september

0:30 Kabouter Plop
0:32 Bumba
0:35 Penelope
0:40 Nieuwsuur
0:45 Sarah en eend
0:55 Sesamstraat
1:10 Calimero

1:20 Pieter Konijn
1:35 Masha en de beer
1:40 Peanits
1:45 Shaun het schaap
1:55 Wickie de Viking
2:05 Mike de ridder
2:20 Igam Ogam
2:30 De Dokter hond t
2:45 Jeugdjournaal
2:50 Prinsessia
3:05 Maya de bij
3:15 Kindertijd
3:40 Raad eens hoeveel ik van je hou
3:55 De wereld van K3
4:10 Sesamstraat
4:25 Zostraat 64
4:40 Sesamstraat: 10 voor ...
4:50 Klumpies
5:00 Mickey Mouse clubhuis
5:25 Nijntje & vriendjes
5:30 Waybuloo
5:45 Minnie's strikken toons
5:50 De speelgoedokter
6:00 Igam Ogam
6:10 Babar en de belevenissen van Badou

6:25 Masha en de beer
6:35 Buurman en buurman
6:40 Ringel Singel 19
6:50 Q Pootle 5
7:00 Olivia
7:20 Kindertijd
7:45 Sesamstraat
7:55 Tip de muis
8:10 De Smurfen
8:20 SpangaS
8:35 Peperbollen
8:55 Don
9:30 Wat een feest!
10:55 Freeks wilde wereld
11:10 De buitendienst
11:20 Beste vrienden quiz
11:40 Het geheim van Eyck
12:00 Het klokhuis
12:23 Jeugdjournaal
12:45 SpangaS
13:25 Week tegen pesten:
14:55 De pest test
16:00 College tour
Wolf

TeleCuraçao

15:30 Otro Kara (r)
16:00 Video Zoo
17:00 Youth Experience
18:00 Bonochi Kòrsou
19:00 TeleDeporte
19:30 Kòki riba Kòki
20:00 TeleNotisia
21:00 Wega di Number Kòrsou
21:10 Partisipashon di Morto
21:15 Pagina Sosial
21:30 Curaçao Vive (r)
22:30 TBA
23:00 TeleNotisia (r)

ATV

00:30 Late night with Seth Meyers (NBC)
01:30 Last call with Carson Daly (NBC)
02:00 The Meredith Vieira Show (NBC)
03:00 Steve Harvey (NBC)
04:00 Early Today (NBC)
04:30 Today in NY
04:30 Today (NBC)
7:00 Today w/ Katie Lee & Hoda (NBC)
10:00 Access Hollywood (NBC)
11:00 Noticia Awenochi (repeat)
12:00 Time Out (repeat)
13:00 15on15 (repeat)
14:00 The Meredith Vieira Show (NBC)
15:00 Steve Harvey (NBC)
16:00 The Ellen DeGeneres Show (NBC)
17:00 News 4 New York (NBC)
18:30 Nightly News (NBC)
19:00 Time Out
19:15 15 on 15
19:30 Noticia Awenochi
20:30 Trend Alert
21:00 Mat Franco's Got Magic (NBC)
23:00 Noticia Mas Laat (ATV)
23:30 The Tonight Show with Jimmy Fallon (NBC)

Speciale prijzen voor lokalen bij de Atlantis Submarine deze zondag

De Palm Tours wil de hele gemeenschap van Aruba laten genieten van de speciale prijzen voor de Atlantis Submarine op zondag 27 september 2015.

Atlantis Submarine nodigt je uit om de onderwaterwereld te ontdekken en te genieten van de onvergetelijke ervaring, door 40 meter onder water te duiken. De speciale prijs is 65 florin voor volwassenen en 45 florin voor kinderen (4-12 jaar). Tickets zijn alleen in de voorverkoop verkrijgbaar bij de Atlantis Submarine Adventure Center. De vertrektijd van de Submarine is 13:00 uur.

Lokalen krijgen 20% korting op alle artikelen in de retail store van Atlantis. Dit zijn onder andere souvenirs, T-shirts, petten en mooie producten van Biba Dushi. De openingstijden zijn van 08:30 tot 14:30 uur.

Om te reserveren kun je langs Atlantis Submarine in Oranjestad of De Palm Tours Sales Center op de L.G. Smith Boulevard gaan. Om gebruik te maken van deze special dient iedere deelnemer, bij elk verkooppunt, een lokaal ID te laten zien. Deze moet ook getoond worden op het check-in moment. De aanbieding is alleen geldig op zondag 27 september en is alleen voor lokalen beschikbaar. Voor meer informatie over de tours, bel 522-4500, of bezoek onze website, of Facebook pagina.

BVN

15:00 NOS Journaal
15:05 Sesamstraat
15:25 Sesamstraat: 10 voor...
15:35 Het Klokhuis
15:50 NOS Jeugdjournaal
15:55 Het verborgen eiland
16:15 Blokken
16:40 Thuis
17:10 Dagelijkse kost
17:25 EenVandaag
17:50 NOS Sportjournaal
18:00 VRT Journaal
18:45 De Wereld Draait Door
19:35 NOS Journaal
19:55 Weerbericht Europa/Afrika
20:00 In de Ban van de Condor
20:50 Het sterkste netwerk
21:40 Nieuwsuur
22:35 Weerbericht Amerika/Caribiën
22:35 Pauw
23:30 Iedereen beroemd

Vrijdag 25 september

00:00 VRT Journaal
00:35 De Afspraak
01:20 Week Tegen Pesten
01:50 Metterdaad
02:00 Tijd voor MAX & Hallo Nederland

Horoscoop

CELEBRITIES BORN ON THIS DAY: Spencer Treat Clark, 28; Erin Chambers, 36; Nia Vardalos, 53; Kevin Sorbo, 57.

Happy Birthday: Being there for others or helping a worthy cause will help push you forward in other areas of your life. Your sympathetic nature and desire to find peaceful ways to get what you want will impress the people who want to collaborate with you. Your leadership qualities will be highlighted and put to good use. Work hard and don't lose sight of your goals. Your numbers are 1, 9, 21, 28, 33, 36, 47.

ARIES (March 21-April 19): Stick to your principles and offer what you feel is fair, and you will be recognized for your contributions. Your ability to size up a situation will help you utilize your time wisely and take advantage of a financial opportunity. 4 stars

TAURUS (April 20-May 20): A stubborn situation will leave you in an uncertain position. Someone will try to make you feel guilty for not donating more to something that isn't your responsibility. Keep your money in a safe place. 2 stars

GEMINI (May 21-June 20): The way you express your thoughts and ideas will captivate someone who has something to contribute. Romance is in the stars, and making special plans will set the stage for added improvements in your personal life. 5 stars

CANCER (June 21-July 22): Question your motives before you judge someone. It's best to consider the consequences before you share your opinions. Put more into self-improvement projects instead of trying to change others. A last-minute change will leave you in a precarious position. 3 stars

LEO (July 23-Aug. 22): Remain calm no matter what others do. It's your savvy way of handling situations that will make you stand out and be praised. Your ability to make quick decisions will ensure that you win any challenge you encounter. 3 stars

VIRGO (Aug. 23-Sept. 22): Socializing with people who work in your industry or who share your interests will result in a fortunate proposition. Your insight and ability to offer detailed information will put you in a good position to negotiate. 3 stars

LIBRA (Sept. 23-Oct. 22): You will have greater clarity today, so don't put off important decisions that must be made. Follow your gut feelings and take action. The changes you are willing to make now will change your life for the better. 5 stars

SCORPIO (Oct. 23-Nov. 21): Someone will play with your emotions if you are too open with your feelings. Friendly competition can be beneficial, but guard against any individuals meddling in your affairs. Put more into making whatever you work on unique. 2 stars

SAGITTARIUS (Nov. 22-Dec. 21): Sticking to the truth will be critical if you want to avoid complaints about not delivering what you promise. A realistic view, especially about relationships and romantic matters, will bring a favorable reaction. 4 stars

CAPRICORN (Dec. 22-Jan. 19): Be cautious, even when it's necessary to act quickly. Overanalyzing things could lead to a mistake you'll regret. Let your intuition be your guide, and work your way through each encounter with mindfulness and consideration. 3 stars

AQUARIUS (Jan. 20-Feb. 18): It's time to wheel and deal your way into exactly what you want. Everyone will be eager to jump on board and help you bring about the changes you require to get things done. Celebrate with someone you love. 3 stars

PISCES (Feb. 19-March 20): Keep abreast of what is going on around you. Someone is likely to make you look bad if you don't defend yourself. Question any situation that appears to be spinning out of control. Cut your losses before it's too late. 3 stars

-Dienstdoende huisartsen
Donderdag, 24 september 2015

Huisarts nachtdienst -
Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal
527-4580
Dr. van Ool

Huisarts nachtdienst -
San Nicolaas
Centro Medico
San Nicolaas 524-8833
Dr. Vis

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst
San Nicolaas
Botica Seroe Preto
584-4833
Apotheek nachtdienst
Oranjestad
Botica Kibrahacha
582-2007

Aankomsttijden Cruiseschepen

Zondag 27 Sept*15

Freewinds
05.30 (Woe.23) – 23.00

sudoku 23 sep

SOLUTION:

4	9	5	2	7	6	3	1	8
1	8	7	5	4	3	9	2	6
2	3	6	8	1	9	7	5	4
5	1	4	6	2	7	8	3	9
3	2	9	4	8	5	6	7	1
6	7	8	3	9	1	2	4	5
7	5	2	1	6	8	4	9	3
8	4	3	9	5	2	1	6	7
9	6	1	7	3	4	5	8	2

UNIVERSAL Sudoku Puzzle

Complete the grid so that every row, column and 3x3 box contains every digit from 1 to 9 inclusively.

			7	1				9
			4		2	3	1	
	1		8					
3			9	6		1		
	9	4		1		5	6	
		7		3	5			2
				2			8	
5	3	8		9				
4			3	5				

DIFFICULTY RATING: ★★★★★

Informatie

Centraal Politie	100
Brandweer	911
Politie O'stad	102
Politie San Nicolaas	104
Politie St.Cruz	105
Politie Noord	107
Tipline Politie	11141
Ziekenhuis	527-4000
Dierenarts	585-0400
Elmar centraal	523-7100
Elmar storing	523-7147
WEB Aruba	525-4600
SETAR	582-2116
Taxi (TAS)	587-5900
Taxi (ATT&T)	582-2010
Taxi (PTS)	588-0035
Taxi (Diamond)	587-2300
Kankerbestrijding	582-0412
Stichting SAMBA	582-0903

—Oranjestad—
Ambulance 582-1234
BGD Oranjestad 523-2782
Veterinaire Kliniek 582-1720
Animal Shelter 582-1623

— San Nicolaas—
Ambulance 584-5050
Centro Medico 523-8833
BGD San Nicolaas 527-2782
Serlimar 584-5080

— Botica —
4 Centro Medico 584-5794
Aloë 584-4606
Central 585-1965
Dakota 588-7364
Del Pueblo 582-1253
Eagle 587-9011
Ferguson 583-0702
Kibrahacha 583-4908
Maria 585-8145
Noord 586-4606
Oduber 582-1780
Paradera 588-6638
Ponton 583-5334
San Lucas 584-5119
San Nicolaas 584-8186
Santa Anna 586-8181
Santa Cruz 585-8028
Seroe Preto 584-4833
Trupiaal 583-8560

— Mortuaries —
Ad Patres 584-2299
Aurora 588-6699
Olive Tree San Nicolaas 584-8888
Olive Tree Oranjestad 582-0000

— Stichtingen —
Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA) 583-2999
Fundacion Respetami 582-4433
Zwanger? Fundacion CIZKA 583-0331
Fundacion Diabetico 593-0507
Arubano 593-4928
Twelve Step Meeting AA-NA- AL- ANON- OA 583-8989
Fundacion Amor Pa 568-4739
Prohimo 564-8849
NA Acceptance Group 565-7500
Fundacion Centro Ecologico Aruba 562-4161
Bureau Sostenemi Misbruik en mishandeling tegen minderjarigen 588-1010
Fundacion C.V.A. voorkomen en zorg voor stroke 567-7004

Pais

‘Een klacht indienen over Nederland bij VN is nutteloos’

WILLEMSTAD — Volgens coalitiepartij Pais kunnen de landen binnen het Koninkrijk beter met elkaar in gesprek blijven om tot een geschillencommissie te komen dan dat er een klacht tegen Nederland wordt ingediend bij de Verenigde Naties. Volgens Pais is het nutteloos om een klacht in te dienen omdat deze tot niets leidt.

Een meerderheid in het parlement is onlangs akkoord gegaan om een klacht over Nederland bij de VN in te dienen, omdat de Nederlandse regering nog niet akkoord is gegaan met de oprichting van een geschillencommissie. Coalitiepartij Pais is een van de weinige partijen die tegen heeft gestemd. De partij is wel voor een manier om de geschillen binnen het Koninkrijk aan te pakken, omdat de manier waarop het nu gaat volgens haar niet goed is. De huidige wijze is volgens de coalitiepartij ondemocratisch. Dat komt doordat bij geschillen binnen het Koninkrijk er geen onpartijdige en onafhankelijke instantie is die de eindbeslissing neemt. Ondanks dat er al vele jaren over dit thema wordt gedis-

cussieerd, heeft nooit eerder een van de partners in het Koninkrijk de uitgangspunten op papier gezet. Tot mei. Toen presenteerde Pais het project ‘Rijkswet geschillenbeslechting’. Op basis van dit voorstel zijn Curaçao, Aruba en St. Maarten akkoord gegaan met de drie uitgangspunten die dit jaar in de Koninkrijkscommissie zijn behandeld. Ook het parlement van Nederland is met het voorstel akkoord gegaan. De regeringen van de vier landen konden echter niet tot een akkoord komen.

Voor enkele partijen was dit de aanleiding om een klacht over Nederland bij de VN in te dienen. Volgens Pais is het te vroeg om tot de conclusie te komen dat er een klacht ingediend moet worden. “Wij geloven in de kracht van on-

derhandeling en de overtuiging van onze mensen om door in gesprek te blijven tot een akkoord te komen. Driegen helpt niet. We hebben de geschiedenis aan onze kant om dit te tonen”, stelt Pais. In 1948 zijn delegaties van Suriname, de Nederlandse Antillen en Nederland in Den Haag samengekomen voor de eerste Ronde Tafel Conferentie (RTC). Het thema was autonomie. De Curaçaose delegatie werd geleid door Dr. Moises Frumencio da Costa Gomez (Partido Katoliko Romano di Kòrsou). Terwijl de leden van de RTC intensief vergaderden tot een akkoord te komen, zijn twee leden van de Antilliaanse delegatie, Jonckheer en van der Meer (beiden van de Democratische Partij), teruggedraaid naar Curaçao. Ze lieten de rest van de delegatie achter. Het tweetal vond dat de onderhandelingen niet zo’n vaart hadden als waar ze op hadden gehoopt. Bij hun aankomst op Curaçao hielden de twee een protestvergadering en besloten

Nederland te rapporteren bij de VN en Union Paname-rikanio (wat later Organisashon di Estadonan Amerika- no, OEA is geworden). Dat deden ze via een telegram. Volgens Pais is er niets uit het protest tegen Nederland gekomen. Wat het telegram wel teweeg bracht is dat Venezuela tijdens een vergadering argumenten aanvoerde waarom de eilanden Aruba, Bonaire en Curaçao aan Venezuela toebehoren, vooral met het oogpunt van de verstoorde relaties tussen de Nederlandse Antillen en Nederland. De Antilliaanse delegatie mocht tijdens de eerste RTC niet de gewenste autonomie hebben gekregen, wel is Nederland voor het eerst akkoord gegaan met de installatie van een College voor Algemeen Bestuur (CAB) om het Koloniaal Bestuur te vervangen. De volgende onderhandelingen hebben ertoe geleid dat in 1951 in-ternee autonomie tot stand is gekomen die in 1954 is geratificeerd.

In Caribische Koninkrijksdelen

Chen Qiman is trots op eerste consulschap China

WILLEMSTAD — Tijdens de viering van het 66-jarig bestaan van de Volksrepubliek China heeft de Chinese consul-generaal in de Caribische delen van het Koninkrijk, Chen Qiman, aangegeven ‘erg trots’ te zijn dat ze de eerste Chinese consul-generaal alhier is. Ze benadrukte het belang van samenwerking tussen China en de zes eilanden op diverse gebieden.

Zo noemde zij het feit dat Chinese toeristen die dit gebied willen bezoeken geen visum voor de Caribische Koninkrijksdelen meer nodig hebben als zij een ‘multiple entry’ Schengen-visum of een Amerikaans visum hebben. Andersom meldde Qiman dat er sinds de ope-

ning van haar consulaat in september vorig jaar al 400 visa voor China aan Curaçaoënaars zijn verstrekt. “En iedereen is welkom om een bezoek aan China te brengen”, voegde zij toe. Ook haalde zij het eerste officiële bezoek op hoog niveau (voormalig premier Ivar As-

jes) van Curaçao aan China aan waarbij onder meer gestart is met het opbouwen van een stedenband tussen Curaçao en de Chinese stad Suzhou. Qiman heeft er vertrouwen in dat onder huidig premier Ben Whiteman de uitwerking van de resultaten van dit bezoek kunnen worden voortgezet.

Naast toerisme ziet Qiman ook samenwerkingsmogelijkheden op het gebied van telecommunicatie, groene energie, infrastructuur-aanleg, ‘finance’ en investerin-

gen, onderwijs en cultuur. “Zolang er samenwerking is, met wederzijds geloof en ondersteuning, kunnen we een grotere vooruitgang bewerkstelligen in economische voorspoed en het welzijn van beide volkeren”, zo sprak de consul.

Bij de viering van afgelopen maandag waren diverse hoogwaardigheidsbekleders aanwezig, zoals premier Whiteman (PS), Statenvoorzitter Mike Franco (Pais) en waarnemend gouverneur Nolda Römer-Kenepa.

Nieuwe ontwikkelingen bij verkoop Rif Resort

WILLEMSTAD — De documenten over de verkoop van het Rif Resort Hotel waarmee MFK-leider Gerrit Schotte dinsdag schermd zijn oud. Dat zei Mike Willem, voorzitter van de begeleidingscommissie belast met de verkoop van het verlieslijdende Rif Resort, vanochtend op Radio Direct.

Op dit moment zijn er twee partijen overgebleven waarmee de commissie in gesprek is. Beide partijen hebben een offerte uitgebracht voor de koop van het Rif Resort: Orco Group en Lionstone Development. Volgens Willem heeft Orco Group de beste offerte gedaan. Het consortium is bereid 14 miljoen dollar voor het pand, het huidige Marriott Hotel, neer te tellen. Ook wil de groep ongeveer 30 miljoen dollar in de renovatie stoppen. Lionstone Development wil 16 miljoen dollar betalen voor het pand en ongeveer 15 miljoen dollar voor de renovatie. Lionstone is onder meer bekend van het vroegere Princess Beach Hotel. Het Rif Resort Hotel is technisch failliet en heeft een schuld van circa 130 miljoen gulden. Met de koop is slechts een fractie van de schuld gedekt.

Volgens Willem is het pand aan een grondige renovatie

Foto: Edwin Simbo

Amerigo Thodé en Gerrit Schotte gisteren tijdens de persconferentie bij het partijgebouw van MFK.

toe. Dat is een van de redenen waarom Orco Group de voorkeur heeft. Hij verduidelijkt dat de deal nog niet rond is. Met het plan van Orco zal het hotel voor ongeveer een jaar zijn deuren moeten sluiten tijdens de renovatie. Volgens Willem is het ook niet verantwoord om het hotel open te houden met de plannen die Orco Group heeft. Lionstone ziet wel mogelijkheden om de dagelijkse operatie te continueren tijdens de verbouwing. Ook heeft het bedrijf beloofd alle werknemers die nu in het hotel werken aan te nemen. Niemand zal zijn baan verliezen als Lionstone boven Orco Group wordt verkozen. Volgens Schotte

gaan er met de verkoop van het hotel 250 arbeidsplaatsen verloren. De broker die dit proces begeleidt is het gespecialiseerde Amerikaanse makelaarskantoor Ackman Ziff Real Estate Group uit New York. Voor de commissie is het macro-economische aspect belangrijk. Door de renovatie is de levensvatbaarheid van het hotel gegarandeerd. Als de tarieven van het gerenoveerde hotel hoger zijn zal ook de rest van de sector hiervan kunnen profiteren. De commissie bestaat naast Willem uit: Paul Zoethout (overheid), Arthur Rosaria (Rif Resort), John Jacobs (Rif Resort) en Ludwig van Hoop (overheid).

Whiteman benadrukt belang van borstvoeding

Foto: GMN

WILLEMSTAD — Voor de lokale werkers in de kindergezondheidszorg zoals verloskundigen, verpleegkundigen, gynaecologen en kinderartsen startte afgelopen maandag een cursusweek, die geopend werd door premier en tevens GMN-minister Ben Whiteman (PS).

De cursus wordt georganiseerd door het ministerie van GMN in samenwerking met de Paho (Pan American Health Organization). De gezondheidszorgwerkers krijgen cursussen over het gebruik van gestandaardiseerde, ‘evidence based’ interventies om moeder- en neonatale sterfte tegen te gaan en over de verbeter-

ring van de spoedzorg rond zwangerschap en geboorte. In zijn speech benadrukte Whiteman het belang van borstvoeding, en dat dit te weinig gegeven wordt, zowel op Curaçao als wereldwijd.

Daarnaast zouden kinderen meer lichaamscontact moeten hebben met hun ouders. Meer knuffelen dus,

aldus Whiteman. Volgens de bewindsman, die tegen de aanwezigen zei dat hij slechts tijdelijk premier zal zijn en dat zijn hart bij de gezondheidszorg ligt, is Curaçao een jong land met veel problemen, maar ook uitdagingen. “En het begint allemaal bij de geboorte, vandaar dat het goed is dat deze cursus er is.”

Diverse internationale sprekers zullen acte de présence geven en aan het eind ontvangen de deelnemers een certificaat.

Augustus 2015 slechte toeristenmaand

WILLEMSTAD — Afgelopen augustus was voor het toerisme een slechte maand vergeleken met augustus 2014. Er kwamen minder verblijfstoeristen aan die met zijn allen minder nachten bleven dan de toeristen die dezelfde maand in 2014 kwamen. Er kwamen verder flink minder dagjesbezoekers en het aantal cruisetoeeristen zakte dramatisch.

Het Curaçaose toeristenbureau CTB wijt de terugval aan een afname van toeristen uit Venezuela, vanwege de situatie aldaar, en vanwege het feit dat het Curaçao North Sea Jazz Festival dit jaar in het eerste weekeinde van september viel, in plaats van in het laatste weekeinde van augustus vorig jaar. Over januari tot en met augustus van dit jaar is vergeleken met dezelfde acht maanden in 2014 een positiever beeld te zien. Het aantal verblijfstoeristen is gestegen met 4 procent. Het aantal op Curaçao doorgebrachte

nachten daalde echter met 1 procent. Voor alleen de maand augustus was er een daling van 4 procent van het aantal overnachtingen procent ten opzichte van 2014. Het aantal verblijfstoeristen daalde in afgelopen augustus met 2 procent. Gemiddeld verbleef men dus korter op het eiland. Er kwamen vorige maand 39.885 verblijfstoeristen aan. Zij brachten gemiddeld 8,25 nachten door, tegen 8,45 nachten in augustus 2014.

Minder cruisetoeeristen
Er kwamen 15.939 minder

cruisetoeeristen naar Curaçao in augustus 2015, een afname van 44 procent. 20.356 cruisetoeeristen brachten een bezoek aan ons eiland en 3316 dagjesmensen. Dat was is qua dagbezoekers een afname van 21 procent vergeleken met augustus vorig jaar. Over de eerste acht maanden van 2015 zijn de getallen minder dramatisch, maar er is nog steeds een terugval te constateren. Een afname van 12 procent voor dagtoeristen en 13 procent minder cruisetoeeristen vergeleken met januari tot en met augustus 2014.

Meer Europeanen
De grootste groep toeristen die komen overnachten komt nog steeds uit Europa, en dat aandeel groeide. Ook kwamen er meer Noord-Amerikanen. Uit Zuid-Ame-

rika en het Caribisch gebied kwamen minder verblijfstoeristen. In augustus 2015 kwam 42 procent van de toeristen uit Europa (+10 procent), 31 procent uit Zuid-Amerika (-16 procent), 14 procent uit Noord-Amerika (+11 procent) en 8 procent uit het Caribisch gebied (-10 procent). Er is ook nog een groep ‘overige’ die goed is voor 5 procent van het aantal verblijfstoeristen. Over de eerste acht maanden zat de Noord-Amerikaanse markt verder in de lift, 20 procent. De groep ‘overige’ daalde met 24 procent.

Verblijf in hotel
Uit de kaarten die toeristen moeten invullen als ze op Curaçao aankomen, blijkt dat de eerste acht maanden van dit jaar 20.788 verblijfstoeristen (67,5 procent) in

een geregistreerde toeristenaccommodatie verbleven (van groot hotel tot appartementje). De rest verblijft in een niet-geregistreerde plek, hieronder vallen ook degenen die bij familie of vrienden logeren. Het gaat om 96.868 bezoekers van januari tot augustus. In de grote hotels verbleef 30,8 procent van het aantal verblijfstoeristen. Opvallend is dat Noord-Amerikanen een voorkeur hebben voor grote hotels, 63,5 procent van hen verbleef in een groot hotel, terwijl slechts 20,7 procent van de Europeanen dat deed. Onder Europeanen zijn bungalowparken weer populair. Daar verbleef 29,9 procent van deze groep. Zuid-Amerikanen en mensen uit het Caribisch gebied verbleven het vaakst in niet als toeris-

tische accommodatie geregistreerde locaties (39,3 en 38,1 procent), maar veel van

hen verbleven juist ook weer in een groot hotel (28,5 en 31,8 procent).

‘Toeristen geven 285,7 miljoen dollar uit’

Met het ‘Turistika Model’ hebben het CTB en het ministerie van Economische Ontwikkeling berekend dat tijdens de eerste acht maanden van 2015 de toeristische sector direct verantwoordelijk was voor een bijdrage van 285,7 miljoen dollar aan de lokale economie. Dit is een toename van 18,5 miljoen dollar ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. De uitgaven worden vooral gedaan aan (in volgorde van grootte van uitgaven): accommodatie (meer dan een derde van het budget), eten en drinken (bijna een kwart), winkelen, activiteiten, transport en directe belastingen. Europeanen die in de eerste acht maanden van dit jaar 43 procent van het totaal aantal verblijfstoeristen vormden, zijn met 132,4 miljoen dollar verantwoordelijk voor 46,4 procent van de uitgaven, gevolgd door Zuid-Amerikanen (69,8 miljoen dollar), Noord-Amerikanen (59,8 miljoen dollar) en Caribische bezoekers (15,9 miljoen dollar).

Brandstofprijzen omlaag, vooral gas flink goedkoper

KRALENDIJK — Met ingang van 1 oktober gaan de brandstofprijzen op Bonaire omlaag. De verlaging is het gevolg van een daling van de wereldolieprijs.

Waar momenteel een liter benzine aan de pomp 1,168 dollar kost, wordt de prijs per 1 oktober 1,032. Een daling van 13,6 dollarcent. Een liter kerosine gaat 44,40 dollarcent kosten, dat was eerder 58,60 dollarcent. De prijs van diesel daalt met 5,60 dollarcent, van 68,80 naar 63,20 dollarcent. Ook de prijzen voor gas da-

len flink. De prijs van een 100 lbs cilinder LPG gaat van 22,20 naar 17,07 dollar. Kleine cilinders van 20 lbs gaan per 1 oktober 4,80 dollar kosten, 1,60 dollar minder dan voorheen. Dat de prijzen voor gas met respectievelijk 23,11 procent en 25 procent naar beneden gaan, komt behalve door de daling van de wereldolieprijs

ook door de vrijstelling van ABB op de invoer van kookgas op Bonaire. Die vrijstelling trad op 16 juli van dit jaar in werking. Staatssecretaris Eric Wiebes van Financiën nam daartoe het besluit. De prijswijzigingen van brandstofproducten worden om de twee maanden doorgevoerd. Na de prijswijziging van oktober zullen de eerstvolgende prijswijzigingen per 1 december 2015 ingaan. Informatie van de overheid is te vinden op Facebook en via www.bonairegov.com.

Maand van de Gezondheid afgesloten in Rincon

KRALENDIJK — ‘Zelfredzaamheid’ was het thema van de afgelopen Maand van de Gezondheid. De maand, geïnitieerd door het Openbaar Lichaam Bonaire, wordt komende zondag afgesloten in Rincon.

Verschillende organisaties participeerden in de gezondheidsmaand, waaronder het Expertisecentrum Onderwijs en Zorg en Mi mes Hofito, een vereniging van inwoners van Rincon die eigen groente en fruit verbouwen. Ook het Centrum Jeugd en Gezin Bonaire (CJG) deed mee. Naar idee van het CJG kan zelfredzaamheid het meest effectief bereikt worden als de nadruk ligt op gemeenschappelijke redzaamheid: Hoe kunnen we elkaar ondersteunen om meer eigen verantwoordelijkheid te nemen voor gezond leven?

Hoe doen we dit thuis met elkaar? En hoe in de vriendenkring, als crèche, op het werk of op school? In plaats van burgers vooral als individu verantwoordelijk te stellen voor zijn of haar eigen gezondheid, stimuleert het centrum het delen van deze verantwoordelijkheid. Het CJG borduurt daarmee voort op de uitkomsten van het ‘Eigen Kracht-seminar’, dat eerder deze maand op Bonaire werd gehouden. Bij ‘Eigen Kracht’ worden mensen en ‘de kring’ om hen heen, betrokken bij het op-

lossen van problemen. Volgens het CJG gaat de eigen en gemeenschappelijke kracht bij preventie een grotere rol spelen. Op het gebied van gezondheid, zoals het terugdringen van obesitas, en het aanleren van een gezonde leefstijl, maar ook op andere terreinen zoals verslaving en huiselijk geweld. Wie met het Centrum voor Jeugd en Gezin over deze benaderingswijze in gesprek wil gaan, kan daarvoor op zondag 27 september naar de Gezondheidsmarkt in Rincon gaan. Daar heeft het CJG een stand, net als tal van andere instanties die werkzaam zijn op het gebied van gezondheid. De markt is geopend tussen 11.00 en 16.00 uur.

Rapport:

‘Nationale Dialoogweek SGB noodzakelijk’

Foto: Janita Monna

Het rapport van de Nationale Dialoog werd gisteren gepresenteerd in de aula van de SGB

KRALENDIJK — De Scholengemeenschap Bonaire (SGB) presenteerde gisteravond de uitkomsten van de ‘Nationale Dialoogweek’. Die werd gehouden van 17 tot en met 21 augustus. Bestuurders, politici, beleidsmakers en vertegenwoordigers van uiteenlopende Bonairiaanse instanties spraken toen over ‘wat de samenwerking verwacht en wenst van het onderwijs van de SGB’.

Het doel van de Nationale Dialoogweek is te komen tot een ‘breed gedragen visie op wat jongeren van Bonaire moeten kennen en kunnen als ze klaar zijn met school’, aldus algemeen directeur van de SGB Lydia Emerencia in een korte toespraak

tijdens de presentatie. Volgens het rapport was de dialoog noodzakelijk omdat de school ‘haar onderwijs immers alleen kan laten aansluiten bij de lo-

kale wensen en behoeften, als de school weet wat deze wensen en behoeften zijn’. Het rapport bevat een groot aantal aanbevelingen op diverse terreinen. De nationale dialoog maakt deel uit van het door Lydia Emerencia ingezette verbetertraject ‘Excellentie in ontwikkeling’. In totaal namen 65 personen van 43 verschillende organisaties deel aan de nationale dialoog.

Statia begint proces voor meer autonomie bij VN

NEW YORK/ORANJE-STAD — De regeringsdelegatie uit St. Eustatius, die deze week een ontmoeting had met het Comité voor Dekolonisatie van de Verenigde Naties (VN) in New York, heeft besloten door te gaan met het proces om internationale steun te verzamelen om het eiland weer op de lijst van niet-zelfbesturende gebieden (NSGT's) geplaatst te krijgen. Het opstellen van een nieuwe Staatsregeling voor St. Eustatius is onderdeel van dat proces.

De delegatie uit Statia die deze week een ontmoeting had met de VN bestond uit de gedeputeerde van Constitutionele Zaken Reginald Zaandam, partijleider en Eilandsraadslid van de Progressive Labour Party (PLP) Clyde van Putten, United People's Coalition (UPC)-leider in de Eilandsraad Reuben Merkman en adviseur Xavier Blackman. Tijdens het constructieve, verkennende overleg in de VN besprak de delegatie de afgelopen dagen het proces van de herplaatsing van St. Eustatius op de lijst van NSGT's met een aantal lidstaten, aldus een persbericht gisteren.

Ook zal er een kader voor een Staatsregeling voor St. Eustatius worden opgesteld als een meer autonome entiteit in relatie tot Nederland, met de hulp van deskundigen op het gebied van dekolonisatie. Deze zal ter consultatie aan de bevolking van Statia worden voorgelegd.

Vier stellingen

De delegatie baseert haar zaak met betrekking tot de grondwetwijziging en het dekolonisatieproces door de VN op vier stellingen, gesteund door een motie die in de Eilandsraad op 28 mei werd aangenomen. De eerste stelling is dat Nederland sinds 1954 niet heeft voldaan aan resoluties

Vlnr: Gedeputeerde Reginald Zaandam, PLP-partijleider en Eilandsraadslid Clyde van Putten en UPC-leider in de Eilandsraad Reuben Merkman voor het gebouw van de Verenigde Naties in New York eerder deze week.

1514, 1541 en 2526 van het Handvest van de VN, ook niet tijdens de ontmanteling van het Land de Nederlandse Antillen. “Niet-naleving van deze resoluties betekent dat het proces van dekolonisatie van de voormalige koloniën van Nederland nog niet is voltooid, en dat de koloniën onterecht door de VN werden verwijderd van de lijst van NSGT's toen het Statuut van het Koninkrijk der Nederlanden werd geratificeerd.” De tweede stelling is dat Nederland niet de juiste

invulling heeft gegeven aan de constitutionele wensen van de bevolking van Statia, gezien het feit dat ze nooit vóór de integratie met Nederland hebben gestemd. “De derde stelling is dat Nederland misbruik blijft maken van zijn positie als (voormalige) koloniserende macht, door het schenden van fundamentele mensenrechten en onrechtmatige, bevooroordeelde bemoeienis met het lokale politieke proces op St. Eustatius”, werd er gesteld. Op de vierde plaats wil St. Eustatius

onderhandelen en overeenstemming bereiken over een verandering van de staatsrechtelijke verhouding met Nederland, op basis van de verschillende referenda die werden gehouden. Op basis van deze stellingen wil St. Eustatius (her)ingeschreven worden als NSGT tot het moment dat de dekolonisatie is afgerond en/of alle zaken op een bevredigende manier zijn opgelost, verduidelijkt de delegatie. Een recent voorbeeld van een succesvolle herinschrijving is Frans-Polynesië.

Geen subsidie 2016

Dierenbescherming dreigt asiel te sluiten

WILLEMSTAD — De Stichting Dierenbescherming Curaçao (SDBC) krijgt geen subsidie voor het jaar 2016. Dat heeft de secretaris-generaal (SG) van het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur aan SDBC-voorzitter Gregory Berry meegedeeld. De stichting ziet hierdoor geen andere mogelijkheid dan het asiel te sluiten.

Naar aanleiding van de kritiek van het Cft dat de begroting van 2016 van het land Curaçao niet realistisch zou zijn, nam Berry contact op met het ministerie. “Ervaring leert dat de stichtingen het eerst sneuvelen als er bezuinigd moet worden”, aldus Berry. Zijn vermoeden werd bevestigd door de SG.

SDBC ontvangt al enkele jaren geen subsidie meer en heeft zich tot nu toe staande weten te houden door de reserves aan te spreken. De bodem is in zicht en zonder subsidie kan de stichting het asiel niet in stand houden. Al-

leen het salaris van de klachteninspecteur van de Dierenbescherming wordt door de overheid betaald. Alle overige diensten van de stichting worden uit fondsenwerving bekostigd.

De exploitatie van het asiel kost jaarlijks 250.000 gulden. Berry: “Dat is ‘sec’, dus zonder enige luxe, zonder personeelskosten, alleen de verzorging die de dieren nodig hebben.” De stichting vroeg voor volgend jaar vier ton subsidie aan. Behalve de exploitatie van het asiel zouden daar educatieprojecten van bekostigd moeten worden. Daarnaast was het

geld bedoeld om twee personen zwerfdieren van straat te laten halen.

Het bericht kon niet op een slechter moment komen. De stichting is volop bezig met de voorbereidingen voor haar traditionele collectemaand oktober. Naast de collecte worden er dit jaar drie evenementen georganiseerd: de Walk for the Animals, een benefietconcert en een galadiner met Marianne Thieme, politiek leider van de Partij voor de Dieren. Hiermee probeert SDBC een gat van bijna één ton op haar begroting van dit jaar te dichten. Mocht dat niet lukken, gaat het Dierenasiel dicht, aldus Berry.

De voorzitter zegt nu zo spoedig mogelijk een vergadering met het bestuur te beleggen om een strategie te bepalen. “Waarschijnlijk moeten wij het asiel sluiten

tot nader order”, verklaart hij. “Heel jammer dat de dieren hieronder moeten lijden.”

Naast het runnen van het asiel wil SDBC, die sinds begin dit jaar een nieuw bestuur heeft, zich toelagen op activiteiten als educatie op scholen en in de wijken, het uitvoeren van sterilisatieprojecten en het openen van een ‘dog sanctuary’ voor niet-adopteerbare zwerf- en straathonden. In 2013 ontfermde de Dierenbescherming zich in totaal over 533 dieren. De klachteninspecteur behandelt circa 100 klachten per maand. Het totaal aantal zwerf- en straathonden op Curaçao bedraagt naar schatting 10.000. Het aantal zwerfkatten is onbekend, maar is eveneens aanzienlijk.

Streng deurbeleid concert Hardwell op verzoek politie

WILLEMSTAD — Jongeren onder vijftien jaar waren dit jaar niet welkom bij het concert van dj Hardwell afgelopen vrijdag. Dat was op verzoek van de politie en in tegenstelling tot vorig jaar toen jongeren tussen de twaalf en vijftien onder begeleiding van een ouder of voogd wel toegang hadden tot het concertterrein.

Vorig jaar had het toenmalige hoofd van de politiepost in Punda er begrip voor dat veel jongeren naar het evenement wilden gaan. Hij moest er wel paal en perk aan stellen, legt Alain Voigt van Face Events uit. Concertbezoekers moesten minimaal twaalf jaar oud zijn. “Bezoekers tussen twaalf en

vijftien jaar moesten begeleid worden door een ouder of een wettelijke voogd”, aldus de concertorganisator. “We hadden verwacht dat het dit jaar idem dito zou zijn.”

Pas een paar dagen voor het evenement kwam de organisatie erachter dat de politie minder coulant zou zijn. In-

middels was er een nieuw hoofd bij de politiepost van Punda gekomen. Hij wilde niet dat jongeren onder de vijftien jaar naar het evenement zouden komen. Ook niet onder begeleiding van een ouder of voogd. Dit was volgens Voigt een punt van discussie. “Veel mensen hadden al kaartjes gekocht. Hierdoor moesten we mensen teleurstellen.”

Op het laatste moment moest de organisatie naar de mensen toe communiceren dat jongeren onder de

vijftien jaar die een kaartje hebben gekocht, hun geld terug konden krijgen bij een van de verkooppunten. Op het evenement zelf controleerde de politie steekproefsgewijs of er jongeren onder de vijftien op het festivalterrein rondliepen. Ook de organisatie controleerde bij de deur de ID's van mensen die jonger dan vijftien jaar leken. Dat systeem was volgens Voigt 99 procent waterdicht. De politie heeft in haar steekproef geen festivalbezoekers onder de leeftijdsgrens gevonden.

Kabinet komt in 2016 met meer CO2-maatregelen

DEN HAAG — Het kabinet komt medio volgend jaar met aanvullende maatregelen om de CO2-uitstoot terug te dringen. De Haagse rechtbank oordeelde eerder dat Nederland meer moet doen om de broeikasgassen terug te dringen. De zaak was aangespannen door klimaatorganisatie Urgenda.

Volgens minister Henk Kamp (Economische Zaken) en staatssecretaris Wilma Mansveld (Milieu) moet eerst goed worden uitgezocht welke maatregelen nodig zijn. Die moeten efficiënt zijn, maatschappelijk draagvlak hebben en er moet gekeken worden welke gevolgen ze hebben voor de welvaart, aldus Kamp vandaag in de Kamer.

Sluiting van alle kolencentrales is een manier om snel tot CO2-reductie te komen. Dat is een 'reële optie' voor de PvdA. Kamp vindt dat niet verantwoord. Het zou neerkomen op 'miljarden kapitaalvernietiging'. In het energieakkoord is afgesproken om de vijf meest vervuilende kolencentrales te sluiten.

Onder meer ChristenUnie en GroenLinks pleitten er vandaag in de Kamer voor om sneller stappen te zetten. Ook de PvdA vroeg om 'enige spoed'. Maar het kabinet wil eerst nog een aantal rapporten afwachten. Kamp benadrukte dat hij de uitvoering van het vonnis niet voor zich uit probeert te schuiven.

Een voorstel van GroenLinks om een onafhankelijke instantie aan te stellen die in de gaten moet houden of de Staat het klimaatvonnis wel uitvoert, kreeg ook geen steun van het kabinet. "Ik heb geen behoefte aan een klimaatdeurwaarder", zei Kamp.

Verder vroegen SP, D66, GroenLinks, ChristenUnie en de Partij voor de Dieren het kabinet niet in hoger beroep te gaan, maar in cassatie te gaan bij de Hoge Raad. Ook hier wilden de bewindslieden niets van weten. Het kabinet wil weten hoe de uitspraak zich verhoudt tot de scheiding der machten en wat de gevolgen zijn voor andere beleidsterreinen, zei Mansveld.

De rechter oordeelde in juni dat de Nederlandse overheid ervoor moet zorgen dat in Nederland de uitstoot van CO2 in 2020 met zeker 25 procent is teruggedrongen ten opzichte van 1990. De

Foto: AFP

Terwijl binnen in de Kamer druk werd gedebatteerd, protesteerden buiten op het Binnenhof milieu-activisten tegen het gebruik van fossiele brandstof

rechter zei dat in Nederland de CO2-reductie volgens het

huidige beleid onder de 17 procent zou blijven.

Paus: Vluchtelingen zien als personen

NEW YORK — De Verenigde Staten moeten de vijandigheid richting vluchtelingen laten varen en hen humaan behandelen. Dat heeft paus Franciscus vandaag gezegd in het Congres. Franciscus is de eerste paus die de vergadering heeft toegesproken. De VS 'moeten niet de zonden en dwalingen uit het verleden herhalen', zei de kerkvorst.

De weerstand tegen illegale immigranten is een belangrijk onderwerp in vooral de Republikeinse campagne voor de presidentsverkiezingen. Kandidaat Donald Trump heeft gezegd dat hij de 11 miljoen illegalen in het land deporteert als hij wordt gekozen.

"We moeten niet schrikken van hun aantallen, maar

ze liever zien als personen, kijken naar hun gezicht en luisteren naar hun verhalen, proberen zo goed mogelijk op hun situatie te reageren. Om te reageren op een manier die altijd humaan, rechtvaardig en broederlijk is", zei Franciscus.

De paus omschreef zichzelf als 'de zoon van immigranten' uit Italië, die zich de

vorige eeuw in Argentinië vestigden. Franciscus sneed in het Congres een veelvoud aan onderwerpen aan. Zo pleitte hij voor wereldwijde afschaffing van de doodstraf en noemde hij de opbrengsten van wapenhandel 'gedrenkt in bloed'. Hij refereerde aan abortus en euthanasie door te zeggen dat 'het menselijk leven moet worden beschermd en verdedigd in elk stadium van zijn ontwikkeling'.

Het pausbezoek aan de VS duurt zes dagen en begon dinsdag. Gisteren sprak Franciscus met president Barack Obama.

Rechter verbiedt UberPOP in Brussel

BRUSSEL — Taxidienst UberPOP moet stoppen in Brussel. De rechtbank in de Belgische hoofdstad stelde vandaag het reguliere taxibedrijf Taxis Verts in het gelijk.

Uber is 'erg teleurgesteld' dat het binnen drie weken moet stoppen en gaat in hoger beroep. De onlangs gelanceerde luxueuzere taxidienst Uber X blijft wel rondrijden.

Bij UberPOP vervoeren particulieren in hun eigen auto mensen tegen betaling. Taxis Verts stelt dat de goedkope variant van Uber illegaal is en zorgt voor concurrentievervalsing, onder meer omdat er geen sociale premies worden afgedragen.

Het van oorsprong Amerikaanse Uber biedt wereldwijd via internet personenvervoer aan in meer dan 270 steden. In Duitsland werd UberPOP eerder dit jaar verboden.

Een dagopvang waar hulpbehoevende kinderen worden begeleid om in de toekomst te functioneren binnen de arbeidsmarkt.

Singapore zucht onder dikke rook

Foto: AFP

Het Fullerton Hotel in Singapore gaat schuil achter een dikke deken van smog.

SINGAPORE — Singapore heeft dit jaar bijzonder veel last van luchtvervuiling door bosbranden op het Indonesische eiland Sumatra. De rookwolken die over de stadstaat waaien zijn zo vervuilend, dat de lucht vandaag als zeer ongezond wordt gekwalificeerd.

Singapore viert vandaag het islamitische offerfeest, maar de meeste bewoners kiezen er vanwege de rook voor om binnen te blijven. "Mijn keel kriebelt door de

rook", zei een bewoner tegen de krant *The Straits Times*. Openluchtrestaurants klagen dat ze veel minder klanten hebben dan normaal op een feest-

dag. "Ik heb zeker 30 tot 40 procent minder klanten", zei de uitbater van zo'n restaurant.

Omdat de rook het komende etmaal naar verwachting nog dikker wordt, mogen alle scholieren morgen thuisblijven. Ook peuterspeelzalen blijven gesloten, verklaarde het ministerie

van Onderwijs. Gezonde Singaporezen krijgen het advies niet lang buiten te blijven en zich niet te veel in te spannen. Ouderen, zwangere vrouwen en kinderen moeten zo min mogelijk buiten doen, terwijl mensen met hart- en longziekten maar beter helemaal binnen kunnen blijven.

Borstimplantaat Silimed direct van de markt

UTRECHT — Implantaten van de Braziliaanse fabrikant Silimed mogen per direct niet meer gebruikt worden in Europa. Bij een fabriekscontrole bleek dat er onder meer glasvezeldeeltjes op de borstimplantaten zaten die daar niet thuishoren. Als voorzorgsmaatregel mogen de implantaten daarom de komende drie maanden niet worden gebruikt, tot er meer duidelijk is over mogelijke gezondheidsrisico's. Dat hebben de IGZ en inspectiediensten in andere Europese landen bepaald.

De implantaten zijn sinds 2012 in Nederland op de markt en worden met name gebruikt voor borstimplantaten. Silimed is wereldwijd een van de grootste fabrikanten van implantaten. In Nederland is het geen grote speler.

De Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) bekijkt om hoeveel implantaten het in Nederland gaat. Voor zover bekend zijn daar geen meldingen of klachten binnengekomen. Ook de mogelijke gezondheidsrisico's van de aangetroffen vervuiling bij

de borstimplantaten worden onderzocht. De IGZ adviseert mensen die vragen hebben over hun implantaat om contact op te nemen met hun arts of kliniek.

Volgens de Nederlandse Vereniging voor Plastische Chirurgie (NVPC) zijn er in Nederland vermoedelijk minder dan tien van de betreffende implantaten verkocht waar verontreiniging op is aangetroffen. "De NVPC vraagt medisch specialisten patiënten actief te benaderen of er klachten zijn en om ze op de hoogte te brengen van wat er aan de hand is. Op dit mo-

ment weten we niet wat de consequenties zijn", zegt een woordvoerder.

In 2010 raakte een Franse fabrikant van borstprothesen in opspraak toen bleek dat die een verhoogde kans vertoonden op scheuren en lekken. De Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) verbood de implantaten van het merk PIP. Er lopen nog steeds rechtszaken tegen de fabrikant en de instantie die de borstimplantaten heeft goedgekeurd. Zo'n tweehonderd Nederlandse vrouwen hebben zich daarbij aangesloten.

Kankermedicijn effectiever met cola

ROTTERDAM — Het veelgebruikte medicijn tegen longkanker erlotinib kan beter worden ingenomen met cola dan met water. Met die frisdrank wordt het medicijn beter in het bloed opgenomen, stellen wetenschappers verbonden aan het Erasmus MC.

Het medicijn kan pas in het bloed worden opgenomen wanneer de pil uiteenvalt en oplost in de maag. "Maar patiënten met kanker gebruiken tegelijkertijd ook vaak zogenoemde maagbeschermers. Helaas is dat niet bevorderlijk voor de opname van erlotinib, omdat de maagbeschermers de zuurgraad van de maag verlaagt, waardoor erlotinib slechter wordt opgenomen", zegt internist-oncoloog Ron

Mathijssen.

Gewone cola, dus geen light, blijkt de hoogste zuurgraad te hebben en is het meest effectief. De opname in het bloed van het betreffende medicijn bij patiënten die ook een maagbeschermers gebruiken, zou hiermee gemiddeld met bijna 40 procent toenemen.

Bij sommige patiënten nam de opname in het bloed met cola zelfs met 100 procent toe. Bij patiënten die geen

maagzuurbeschermer gebruikten, was de opname van erlotinib ook beter met cola dan met water, maar het effect was daar minder groot.

Of andere zure drankjes zoals jus d'orange eenzelfde effect als cola hebben is nog onbekend. Ook is nog niet bewezen of de betere opname in het bloed ook betekent dat het middel de longkanker langere tijd onder controle zal houden.

Volgens de onderzoekers gelden de gevonden resultaten waarschijnlijk ook voor andere geneesmiddelen in tabletvorm.

In Nederland relatief weinig vreemde talen op basisschool

BRUSSEL — Iets meer dan de helft van de kinderen op Nederlandse basisscholen leert een buitenlandse taal, vrijwel altijd Engels. Dat is flink onder het Europese gemiddelde. Van de 17,7 miljoen leerlingen die in de Europese Unie primair onderwijs volgen, krijgt bijna 82 procent les in een of meerdere vreemde talen.

Dat blijkt vandaag uit cijfers van het Europese statistiekbureau Eurostat. In Portugal, België en Slovenië ligt het percentage nog lager dan de 52,2 in Nederland. In landen als Oostenrijk, Italië, Spanje, Frankrijk en Polen leren vrijwel

alle kinderen een vreemde taal op de basisschool.

In het voortgezet onderwijs krijgt bijna 97 procent van de leerlingen in Nederland een of meer andere talen op school. Behalve Engels leert bijna 58 procent Frans en

ruim de helft Duits. Spaans wordt door minder dan 2 procent geleerd.

In een reactie laat een woordvoerder van het Nederlandse ministerie van Onderwijs weten dat scholen 'alle ruimte hebben om meer aandacht aan vreemde talen te besteden'. Staatssecretaris Sander Dekker wil basisscholen de keuze geven om 15 procent van de tijd Engels, Frans of Duits te geven of in een van deze talen les te geven.

Euro

Rood

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen zakten vanmiddag dieper in het rood nadat Wall Street in mineur was geopend. In Amsterdam verloren vooral de AEX-fondsen Delta Lloyd en OCI, terwijl elders in Europa autofabrikanten forse verliezen optekenden.

Twee uur voor het slot stond de AEX 2,1 procent dieper op 410,22 punten en verloor de MidKap 3 procent tot 617,48 punten. De toonaangevende indices in Frankfurt, Londen en Parijs leverden tussen 1,1 en 2,2 procent in. Het aandeel Volkswagen stond in Frankfurt 0,3 procent hoger, na eerder op de dag 2 procent te hebben geplust. Concurrent BMW raakte ruim 6 procent aan beurswaarde kwijt en Daimler ging meer dan 5 procent omhoog. De Franse automakers Renault en PSA Peugeot Citroën kelderden in Parijs 2,6 en 5 procent en in Milaan daalde Fiat Chrysler bijna 6 procent. De euro stond op 1,1268 dollar, tegen 1,1160 dollar bij het Europese slot gisteren. Een vat Amerikaanse olie werd 0,4 procent goedkoper op 44,31 dollar. De prijs van Brentolie steeg juist 0,2 procent tot 47,79 dollar, per vat.

Tokio

Verlies

TOKIO — In Tokio is de aandelenbeurs vandaag met een stevig verlies aan de verkorte handelsweek begonnen. De Japanse automakers kampten in navolging van de koersverliezen in de Europese autosector met het dieselschandaal rond Volkswagen. Daarnaast verwerkten de Japanse beleggers de tegenvallende industrie cijfers uit China, die een dag eerder naar buiten kwamen. De Nikkei, die de afgelopen drie handelsdagen gesloten was vanwege een vakantieperiode in Japan, eindigde 2,8 procent lager op 17.571,83 punten. Nissan, Suzuki en Honda leverden tot 4,1 procent in. Toyota Motor, de grootste concurrent van Volkswagen, daalde 1,9 procent. De andere belangrijke beursgraadmeters in het Verre Oosten lieten een gemengd beeld zien. De Shanghai Composite noteerde tussentijds 0,4 procent in de plus en in Hongkong stond de Hang Seng-index 0,6 procent lager. De All Ordinaries in Sydney klom 1,2 procent en de Kospi in Seoul won 0,1 procent.

Wall Street

Lager

NEW YORK — De Amerikaanse aandelenbeurzen openden vandaag lager, mede door een omzetalarm en banenreductie bij Caterpillar. Verliezen in de autosector, als gevolg van het dieselschandaal bij Volkswagen, kwamen de handel evenmin ten goede. Enkele minuten na de openingsbel stond de Dow Jonesindex 0,8 procent lager op 16.142 punten. De S&P 500 daalde 0,7 procent tot 1926 punten en de Nasdaq verloor 0,7 procent tot 4721 punten. Machinebouwer Caterpillar kampt met moeizame marktomstandigheden in met name de mijnbouw- en energiesector en schraapt voor het eind van 2016 4000 tot 5000 banen. Afhankelijk van de marktontwikkelingen in de periode daarna kan de reductie oplopen tot 10.000 banen eind 2018. Caterpillar, dat ook al een adviesverlaging voor zijn kiezen kreeg van Axiom Capital Management, verloor 7 procent. Autofabrikant Fiat Chrysler, dat gisteren nog tegen de trend in de sector in een koerswinst boekte, moest 4 procent terug. General Motors en Ford stonden beide 0,8 procent in de min.

Collectieve procedure tegen ING om renteswaps

AMSTERDAM — Na Rabobank en ABN Amro is de Stichting Renteswapschadeclaim van plan ook een rechtszaak te beginnen tegen ING wegens vermeende wanpraktijken bij de verkoop van risicovolle financiële producten aan kleine en middelgrote ondernemers.

De claimorganisatie begint een collectieve procedure voor een massaclaim en baseert zich daarbij op een recente uitspraak van het gerechtshof in Amsterdam. In een individuele zaak oordeelde het hof dat de bank ten onrechte had verzwegen

dat bij een zogeheten renteswap ook een extra lening werd verstrekt.

Volgens Pieter Lijesen, voorzitter van Renteswapschadeclaim, gaat het om 'een vergaande uitspraak, die vrij universeel toepasbaar is op

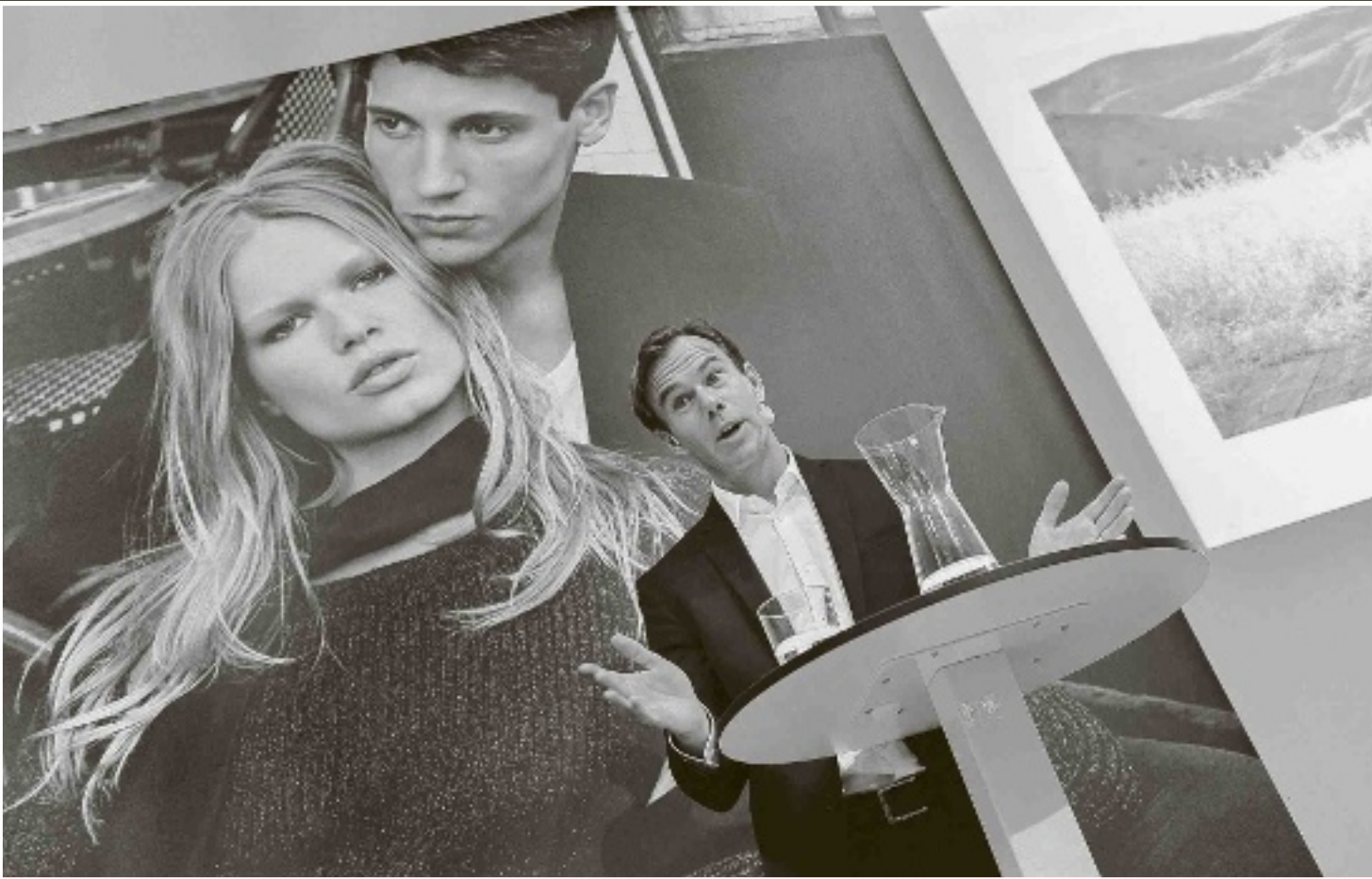
alle ING-klanten'. "Nergens heeft ING namelijk kenbaar gemaakt dat er extra krediet werd verstrekt. De offerte, de brochures en de voorwaarden zwijgen allemaal hierover."

ING verkocht voor ongeveer 10 miljard euro aan renteswaps aan onder meer particuliere vastgoedbeleggers en zorg- en onderwijsinstellingen, aldus Lijesen. De claims aan het adres van ING kunnen volgens hem oplopen tot een totaalbedrag van ruim

boven de miljard euro.

De bank zelf laat weten de brief van de stichting te hebben ontvangen en die te bestuderen. ING zal Lijesen een passende reactie sturen. De bank is op last van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) al enige tijd bezig met het opnieuw bekijken van alle renteswaps en derivaten die zijn verstrekt aan bedrijven in het mkb. De bank hoopt met klanten onderling tot een oplossing te kunnen komen.

Hogere kosten drukken winst H&M

Karl-Johan Persson, ceo van Hennis & Mauritz, presenteert de kwartaalcijfers van het bedrijf in Stockholm.

STOCKHOLM — De Zweedse modeketen Hennes & Mauritz (H&M) kampte in het afgelopen kwartaal met hogere inkoopkosten. Die drukten de winst in de verslagperiode, die liep tot eind augustus.

Onder de streep hield H&M, de op één na grootste kledingretailer in Europa, in het derde kwartaal van het gebroken boekjaar 5,3 miljard kroon (563 miljoen euro) over. Dat is 0,2 procent meer ten opzichte

van een jaar geleden. Het resultaat gaat de boeken in als de zwakste winstgroei in een kwartaal in twee jaar tijd.

Analisten hadden de nettowinst hoger ingeschat. Hun prognose lag gemiddeld op

5,37 miljard kroon. De hogere inkoopkosten hadden te maken met de relatieve zwakte van de Zweedse munt ten opzichte van de dollar. H&M haalt ongeveer 80 procent van zijn producten uit Azië, waar kleding vaak geprijsd is in dollars. H&M waarschuwde in juni al dat de dure dollar een negatief effect zou hebben op de inkoopkosten.

Het concern maakte eerder deze maand al bekend dat de omzet in het derde kwartaal met 18 procent was gestegen tot 53,4 miljard kroon (5,7 miljard euro). Op basis van lokale wisselkoersen steeg de omzet met 11 procent.

H&M had eind augustus 3675 winkels, 334 meer dan een jaar geleden.

‘Ego’s redden het niet meer als leider’

TILBURG — Een extra salarisverhoging toekennen aan de top van een bank die met belastinggeld van de ondergang moest worden gered? Typisch een staaltje van ‘oud leiderschap’, vindt wetenschapper Freek Peters van die zwaar bekritiseerde en uiteindelijk teruggedraaide beslissing van de raad van commissarissen van ABN Amro.

Peters houdt zich op de Universiteit van Tilburg bezig met leiderschap. Hij wordt vrijdag geïnstalleerd als hoogleraar. Bij die gelegenheid houdt hij een rede, waarin hij de ‘klassieke machobestuurder met een groot ego’ ten grave draagt. “Leiders die de tijdgeest niet aanvoelen. Die denken ergens controle over te hebben, terwijl dat niet zo is. Dat soort leiders is niet meer in staat om de uitdagingen van

nu en straks effectief het hoofd te bieden”, zegt hij. “Het tempo waarmee de wereld verandert, ligt steeds hoger. Ontwikkelingen op markten laten zich steeds moeilijker voorspellen. Een product dat vandaag wordt gepresenteerd, is morgen verouderd. Dat vergt een ander leiderschap.”

Leiders moeten in staat zijn organisaties aan te sturen op een flexibele manier, met gevoel voor de tijdgeest en het

besef dat de onvoorspelbaarheid van ontwikkelingen alleen maar toeneemt. ‘Lichtvoetige pragmatici’ moeten het zijn.

Iemand die in elk geval de tijdgeest aanvoelt, is paus Franciscus, zegt Peters. De kerkleider stelt zich niet op als een alwetende, maar als een bescheiden man met compassie voor de armen. In premier Mark Rutte ziet de kersverse hoogleraar een voorbeeld ‘richting nieuw politiek leiderschap’. Macht en ideologie staan daarbij niet langer centraal, maar praktische samenwerking op concrete beleidsthema’s, ook tussen politieke aartsvijanden.

‘China gaat groeiprognose verder verlagen’

WASHINGTON — China zal zijn economische groeiprognose voor komend jaar waarschijnlijk gaan verlagen. Dat meldde persbureau Bloomberg vandaag, na een rondgang langs economen.

De kenners denken in doorsnee dat de tweede economie van de wereld haar groeiverwachting zal verlagen naar een bandbreedte van 6,5 tot 7 procent. Als reden wijzen ze op overcapaciteit, lagere investeringen en een zwakke productie. China hanteert formeel een groeidoel van circa 7 procent voor komend jaar, maar geen enkele econoom die door het persbureau werd geraadpleegd denkt dat dit zal blijven staan. De Amerikaanse bank Ci-

Foto: Shutterstock

tigroup verlaagde vandaag zijn prognose voor de wereld-economie, vanwege zorgen over een afkoelend China. De bank voorziet nu voor 2015 een mondiale groei van 2,6 procent, dat was eerder nog 2,7 procent. Voor ko-

mend jaar gaat de prognose omlaag van 3,1 naar 2,9 procent. Het financiële concern denkt ook dat de Amerikaanse centrale bank pas in de lente van 2016 voor het eerst in jaren de rente weer zal verhogen.

Ryanair: Opbrengst belang naar aandeelhouders

DUBLIN — Ryanair verdeelt de 398 miljoen euro die het overhoudt aan de verkoop van zijn belang in branchegenoot Aer Lingus onder de aandeelhouders.

Het Ierse luchtvaartbedrijf liet vandaag weten dat het nog dit jaar voor dat bedrag eigen aandelen gaat inkopen.

Ryanair heeft een kleine 30 procent van de aandelen Aer Lingus in bezit. Luchtvaartgroep IAG, het moederbedrijf van British Airways, Iberia en prijsvechter Vueling, is bezig dat bedrijf over te nemen. Ryanair deed ook verscheidene pogingen om Aer Lingus helemaal in te lijven, maar stuitte op tegenwerking van de Europese Commissie.

AB InBev neemt kleine brouwer in VS over

LOS ANGELES — AB InBev, ‘s werelds grootste bierbrouwer, neemt de in Los Angeles gevestigde brouwerij Golden Road Brewing over. Financiële details over de vandaag aangekondigde transactie zijn niet bekend.

Het in 2011 opgerichte Golden Road is de grootste ambachtelijke brouwerij van Los Angeles en verwacht dit jaar circa 45.000 vaten bier te verkopen. Het bier is te krijgen bij meer dan 4000 verkooppunten in de staten Californië, Nevada en Arizona. De partijen verwachten de transactie voor het einde van dit jaar af te ronden.

AB InBev is bezig zijn positie op de ambachtelijke biermarkt in de Verenigde

Staten te versterken. De afgelopen jaren nam het concern een reeks kleinere brouwerijen over. Heineken wil op diezelfde markt ook voet aan de grond krijgen. De Nederlandse brouwer kondigde onlangs aan een belang van 50 procent te nemen in de producent van speciaalbieren Lagunitas Brewing Company, eveneens uit Californië. Vorige week werd bekend dat AB InBev zijn grootste concurrent SABMiller, het moederbedrijf van Grolsch, wil overnemen. Daarop werd in de markt al langer gespeculeerd. SABMiller benaderde eerder Heineken met een overnamevoorstel, dat door analisten werd uitgelegd als een poging uit handen van AB InBev te blijven. Heineken wees de avances af.

‘Volkswagen nagelt schuldigen aan schandpaal’

WOLFSBURG — Volkswagen zal nog deze week de verantwoordelijken aanwijzen in de affaire rond het grootschalige gesjoemel met dieselmotoren bij de Duitse automaker. Daarbij zullen man en paard worden genoemd.

Volgens ingewijden zal de raad van commissarissen morgen niet alleen de opvolger van de vertrokken topman Martin Winterkorn benoemen. Ook zullen ze de namen onthullen van de mensen die verantwoordelijk zijn voor de manipulaties van de emissietesten. Winterkorn stapte gisteren op. Volgens hem heeft het bedrijf een ‘frisse start’ nodig. De topman ontkende overigens dat hij iets afwist van het geknoei met de uitstootwaarden van dieselauto's. Alleen al in de Verenigde

Staten kan VW voor het gesjoemel een miljardenboete krijgen.

Ook BMW

Ook BMW verkoopt dieselauto's waarvan de uitstoot van schadelijke gassen de Europese milieunormen ver overschrijdt. Dat meldde vandaag het autotijdschrift *Auto Bild* op gezag van de milieurorganisatie International Council on Clean Transportation (ICCT), die al eerder de publiciteit zocht met aantijgingen aan het adres van Duitse autofabrikanten. De BMW X3 xDrive zou volgens metingen van ICCT elf keer zoveel stikstofdioxide uitstoten als toegestaan. Of het bedrijf net als Volkswagen software heeft gebruikt om de auto's in laboratoriumproeven milieuvriendelijker te laten lijken, is volgens *Auto Bild* niet duidelijk.

NEW YORK			AMSTERDAM		
	24-Sep			24-Sep	
DOW JONES	16033.10	+1.52%	AEX	408.86	+2.44%
S&P 500 INDEX	1911.87	-1.39%	ARCELMITTAL	5.12	-2.96%
NASDAQ	4675.16	-1.63%	AEGION NV	4.91	-2.31%
AMAZON.COM INC	525.73	-1.93%	AHOLD NV	16.52	-2.97%
APPLE INC	112.63	-1.48%	AKZO NOBEL	55.52	-3.36%
BAIDU INC-SP ADR	132.03	-0.28%	ASML HOLDING NV	73.47	-2.56%
BERKSHIRE HATH-B	128.24	-0.71%	DSM (KONIN)	40.79	-1.33%
CITIGROUP INC	49.20	-1.84%	HAL TRUST	54.45	-1.82%
COCA-COLA CO	38.80	-0.11%	HEINEKEN NV	69.68	-3.89%
WALT DISNEY CO	98.35	-2.18%	ING GROEP NV	12.36	-1.40%
3D SYSTEMS CORP	12.10	-0.37%	KPN (KONIN) NV	3.28	-1.71%
EBAY INC	25.16	-1.68%	KONINKLIJKE PHIL	20.82	-2.62%
FACEBOOK INC-A	92.50	-1.57%	RANDSTAD HOLDING	51.46	-3.63%
GENERAL ELECTRIC	24.74	-1.61%	RELX NV	13.90	-0.29%
GOOGLE INC-A	645.98	-1.12%	ROYAL DUTCH SHA	20.72	-3.52%
HEWLETT-PACKARD	25.04	-1.77%	TOMTOM	8.82	-6.39%
HOME DEPOT INC	114.90	-1.09%	TOTAL SA	39.45	-2.90%
INTEL CORP	28.05	-2.40%	UNILEVER NV-CVA	33.78	-2.78%
JOHNSON&JOHNSON	92.08	-0.98%	W.P. STEWART HOL	318.55	-0.20%
LINKEDIN CORP-A	190.10	-3.43%	SCOTIABANK FUNDS		
MICROSOFT CORP	43.40	-1.07%	MONEY MARKET	13.0658	0.00%
PROCTER & GAMBLE	70.44	-0.26%	US DOLLAR BOND	2.6287	-0.05%
ROYAL DUTCH-ADR	46.67	-1.42%	GLOBAL GROWTH	2.2624	-1.10%
STARBUCKS CORP	57.50	-0.51%	US GROWTH	11.7804	0.41%
TWITTER INC	25.50	-4.82%	CANADIAN GROWTH	2.5582	-0.67%
WAL-MART STORES	63.58	-0.22%	FUNDS		
WHOLE FOODS MKT	31.03	-1.18%	BGF CONT EUR FLEX	22.25	-0.31%
EXCHANGE TRADED FND			BGF EMKT BOND	15.41	-0.84%
ALERIAN MLP - AMPL	12.69	-3.57%	BGF FIX INC GBL OP	13.17	0.00%
ISH GBL HY BD - GHY	47.93	-0.41%	BGF GBL ALLOCATION	48.25	-0.19%
ISH IBOXX HY BD - HYG	84.43	-0.58%	BGF USD CORE BOND	16.86	-0.18%
ISH SELECT DIV - DIVY	72.32	-0.51%	BGF USD HI YIELD BND	27.90	-0.61%
ISH MSCI EMKT - EEM	32.01	-1.84%	TEMPLETON GBL BND	22.17	-1.12%
ISH MSCI PAC - EPP	36.65	-0.33%	TEMPLETON ASIAN SM	38.62	-1.45%
ISH RUSSELL - INVV	114.47	-1.35%	CURRENCIES		
ISH S&P 500 - SPY	108.46	-1.44%	YEN/USD	119.3500	-0.77%
ISH EUROPE - IEV	39.11	-1.16%	EUR/USD	1.1275	0.80%
POWERSH-QQQ	102.44	-1.67%	CAN/USD	1.3342	0.17%
POWERSHARES DB C	15.01	-0.24%	GBP/USD	1.5292	0.11%
SPDR S&P INT DIV-DVX	33.78	-0.32%	COMMODITIES		
SPDR S&P MID 400	250.38	-1.39%	OIL WTI	44.39	-0.20%
SPDR S&P 600 SMA	98.85	-0.98%	GOLD	1155.27	2.21%
VANGUARD REIT - VNO	74.98	-0.95%	SILVER	15.1455	2.42%
WSDOMTR JAP H-EQ-DJX	47.91	-2.88%	WHEAT	506.0000	-0.30%

Source Bloomberg

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

Barcelona hard onderuit bij Celta de Vigo

VIGO — Barcelona heeft gisteravond in de Spaanse competitie een ontnuchterende nederlaag geïncasseerd. De Europese en Spaanse kampioen ging bij Celta de Vigo met 4-1 onderuit. Voor de sterrenploeg van trainer Luis Enrique was het de eerste averij na vier overwinningen op rij.

Barcelona leverde in de eerste helft een wanprestatie. De Catalaanse ploeg dwong aanvallend weinig af en maakte in de achterhoede veel te veel fouten. Bij de rust leidde Celta de Vigo al met 2-0 dankzij treffers van Nolito en Iago Aspas. Het opgepepte Barcelona dwong meteen na de rust legio kansen af, maar het was Celta de Vigo dat in een scherpe counter via opnieuw Aspas tot scoren kwam (3-0). Wat Barça daarna ook probeerde, de eerste competitienederlaag was onvermijdelijk. Neymar kwam nog wel tot scoren (3-1), maar invaller John Guidetti (ex-Feyenoord) had namens de thuisclub het laatste woord. Met dertien punten is Celta nog ongeslagen. Real Madrid kwam eveneens op dertien punten. De ploeg van coach Rafael Benítez won met 2-1 bij Athletic Bilbao. Karim Benzema scoorde twee keer voor de Madrilenen. Vil-

larreal schaarde zich ook bij de bovenste ploegen met dertien punten, dankzij een 1-0-overwinning op Málaga. Sevilla stelde opnieuw teleur. De winnaar van de Europa League verloor bij het gepromoveerde Las Palmas met 2-0 en blijft op de laatste plaats staan.

Serie A Internazionale heeft na vijf wedstrijden in de Serie A nog altijd geen punt verspeeld. De ploeg uit Milaan won gisteravond in het eigen Guiseppe Meazza met 1-0 van Hellas Verona. Dat betekende alweer de vierde 1-0-zege voor Inter in het seizoen. De Braziliaan Felipe Melo bezorgde Inter vlak na rust de zege. Fiorentina klom naar de tweede plaats met drie punten minder dan Inter. De Florentijnen waren op eigen veld met 2-0 te sterk voor Bologna. Sassuolo, één punt achter Fiorentina, is de verrassende

Nolito (m) is niet zwanger, hij heeft de bal onder zijn shirt verstopt nadat hij Celta op 1-0 heeft gezet.

nummer drie na vijf wedstrijden spelen. Die ploeg won op Sicilië met 1-0 van Palermo. Juventus won weer niet. De regerend landskampioen speelde tegen het gepromoveerde Frosinone met 1-1 gelijk. De gelijkmaker van Frosinone, de hekkensluiter, viel pas in blessuretijd. Juve staat met vijf uit vijf dertiende. Lazio won met 2-0 van Genoa. Lazio speelde zonder de aan een knie geblesseerde Stefan

de Vrij. Ricardo Kishna stond wel in de basis en speelde de hele wedstrijd. Wesley Hoedt en Edson Braafheid bleven op de bank.

Dankzij de zege kwam Lazio op negen punten na vijf duels. Dat is één punt meer dan stadgenoot AS Roma, dat met 2-1 onderuit ging bij Sampdoria. Konstantinos Manolas zorgde er met een eigen doelpunt vlak voor tijd voor dat de Romeinen verloren.

Cruijff snapt weinig van kritiek Van Basten

AMSTERDAM — Johan Cruijff snapt weinig van de snoeiharde kritiek van Marco van Basten op zijn plannen met Ajax. “Ik weet niet waar dit vandaan komt”, vertelde hij gisteren aan de massaal aanwezige media op de open dag van de Johan Cruyff Foundation in het Olympisch Stadion.

“Misschien wil hij hier iets mee bereiken. Een soort omslag, of weet ik veel wat. Ik weet niet of het verstandig is als een assistent van het Nederlands elftal zo naar een club uithaalt.” Van Basten vergeleek de hervormingsplannen van Cruijff bij Ajax met ‘een grote komedie’ en ‘de Fabeltjeskrant’. Zijn voormalige leermeester zou vooral uit zijn geweest op macht.

Volgens Van Basten is Ajax niets opgeschoten de laatste vijf jaar en is het vooral aan Frank de Boer te danken dat de Amsterdamse club vier van de laatste vijf landstitels heeft veroverd. In de tussentijd zouden veel clubmensen zijn ‘opgeknoopt door Cruijff en De Telegraaf’. “Als je kijkt wat er de laatste drie, vijf jaar jaar allemaal is doorgekomen, dan

kun je niet zeggen dat de opleiding nu niet werkt”, reageerde Cruijff. “We zijn een nieuwe weg ingeslagen. Natuurlijk zijn er fouten gemaakt, ook door mij. Goede oud-voetballers vonden het moeilijk om met elkaar te communiceren en te vergaderen.

Dat zijn ze niet gewend. Daar moet de directie dus toezicht op houden. Maar ik heb geen macht. Ik wil geen positie. Ik woon in het buitenland. Ik ben ook niet de toekomst van het voetbal. Marco was als voetballer erg prestatief. Bijna extreem. Hij is nu zes jaar of

acht jaar trainer, schat ik. Maar vandaag de dag worden die prestaties niet geleverd. Wie moet er dan wat aan doen? Ik, mijn plan of de trainers van nu?”

Van der Laan nieuwe bondscoach Leeuwinnen

ZEIST — Arjan van der Laan is de nieuwe bondscoach van de Nederlandse voetbalsters. De oud-prof (45) gaat vanaf 1 oktober aan de slag bij de KNVB en heeft een contract tot en met het EK van 2017 in eigen land getekend.

Van der Laan is nu nog trainer van topklasser FC Lisse. Hij is de opvolger van Roger Reijners, van wie het contract begin augustus werd

Heracles in verlenging langs acht man Vitesse

ALMELO — In een bizarre bekerwedstrijd heeft Heracles Almelo gisteravond van Vitesse gewonnen. De Tukkers versloegen de Arnhemse ploeg met 4-1 in de verlenging. Dat gebeurde in een verhit duel waarin drie spelers van Vitesse in het laatste half uur van de reguliere speeltijd met twee keer geel van het veld moesten (Renato Ibarra, Marvelous Nakamba en Gu-ran Kashia).

Arbiter Danny Makkellie stuurde ook trainer Peter Bosz van Vitesse in de hec-tische slotfase naar de tribunes. Daar had de boze coach aanvankelijk geen trek in, waarna de scheidsrechter besloot tot een afkoelingsperiode bij een stand van 0-1 (Denis Olinik). Na een korte pauze keerden de teams terug voor de laatste tien minuten. Een strafschop van Ous-sama Tannane leverde voor Heracles nog geen gelijkma-ker op, maar in de extra tijd kwam invaller Robin Gosens alsnog tot scoren. Tannane benutte in de 94e minuut wél een strafschop: 2-1. Invaller Paul Gladon tilde de stand

naar 3-1. Daarna speelde de verrassende nummer twee van de Eredivisie eindelijk een gewonnen wedstrijd, met de laatste treffer van Wout Weghorst. FC Eindhoven, derde in de Jupiler League, ging verras-send onderuit bij zondagtop-klasser Koninklijke HFC uit Haarlem. De amateurs zege-vierden op eigen veld met 3-2. Ajax was ook zonder veel ba-sisspelers veel te sterk voor De Graafschap (2-0). Viktor Fischer tekende vlak voor rust voor de openingstref-fer. John Heitinga mocht tot groot plezier van het thuis-publiek tien minuten voor het einde invallen. Hij vierde

zijn eerste minuten van dit seizoen in een officiële wed-strijd met de 2-0. Bekerhouder FC Groningen stond op eigen veld bij rust met 1-0 achter tegen FC Twente. De ploeg van trainer Erwin van de Looi boog dat in de tweede helft om naar de overwinning: 2-1. Hi-dde ter Avest zorgde voor de 0-1, invaller Bryan Linssen bracht Groningen vlak na rust op gelijke hoogte en na een uur spelen zette Hedwiges Maduro de thuisploeg op 2-1. AZ zegevierde op eigen veld met 6-1 over VVV-Venlo. In de laatste twintig minu-ten scoorde AZ maar liefst vier keer. Go Ahead Eagles had na 2-2 in de reguliere speeltijd en een doelpuntloze verlenging strafschoppen no-dig om zich te ontdoen van zondagtopklasser HSC’21 uit Haaksbergen. Pas na 22 strafschoppen viel de beslis-sing in het voordeel van Go Ahead.

Zonderland onzeker voor WK

HEERENVEEN — Epke Zonderland beslist dit week-einde of hij volgende maand meedoet aan de WK turnen in Glasgow. De olympisch kampioen is herstellende van een hersenschudding. Volgens zijn coach Daniël Knibbeler zit Zonderland op dit moment op zestig pro-

cent. “Ik heb er wel alle ver-trouwen in dat hij in Glas-gow kan starten”, zei Knib-beler tegen de NOS. Zonder-land wil vanaf 23 oktober in Schotland zijn wereldtitel op de rekstok verdedigen. Zijn voorbereidingen op de WK liepen enkele weken ge-leden flinke vertraging op,

toen Zonderland bij een trai-ning op zijn hoofd terecht kwam en een hersenschud-ding opliep. “Het is niet de eerste keer dat we tegenslag ervaren tijdens de voorbe-reiding”, zei Knibbeler. “Het is ook zo dat Epke één brok ervaring is, en fysiek in orde is op de hoofdpijn na.”

Klassieker nu al uitverkocht

ROTTERDAM — De klas-sieker tussen Feyenoord en Ajax is anderhalve maand voor de aftrap van het duel

al uitverkocht. Alle voor de losse verkoop beschikbare kaarten gingen woensdag in de verkoop en zijn bin-nen 24 uur verkocht, meld-de Feyenoord vandaag. De wedstrijd tussen beide ri-

valen wordt op zondag 8 november gespeeld. Fans van Ajax zijn nog altijd niet welkom in stadion De Kuip, waardoor alle vakken in de verkoop gingen voor Fey-enoord-fans.

Boeckmans eindelijk thuis

GENK — De Belgische wielrenner Kris Boeck-mans heeft vandaag het ziekenhuis verlaten. De coureur van Lotto-Soudal kwam bijna een maand ge-leden zwaar ten val in de Ronde van Spanje. Hij mag zijn revalidatie thuis voortzetten, meldde de sprinter op Twitter. Vorige week onderging Boeckmans nog een ge-

compliceerde operatie aan zijn gezicht, waarbij maar liefst vijftig (!) schroefjes en acht plaatjes werden ge-zet om de vele breuken te herstellen. Het ging onder meer om een neusbreuk, breuken van de oogkas, de bovenste kaakbeenderen en een aantal andere breu-ken. Boeckmans lag na zijn valpartij enkele dagen in een kunstmatig coma.

Kipchoge topfavoriet in recordmarathon

BERLIJN — De snelste marathon van de wereld kent zondag weer een toppveld. Drie van de allerbeste hardlopers op de klassieke afstand van 42,195 kilometer staan aan de start van de marathon van Berlijn en doen een gooi naar het wereldrecord.

De Kenianen Eliud Kip-choge, Geoffrey Mutai en Emmanuel Mutai wagen zich aan de 2.02.57 die hun landgenoot Dennis Kimetto een jaar geleden liep in de Duitse metropool. In Berlijn is in de afgelo-pen jaren zes keer het we-reldrecord aangescherpt. Nadat Paul Tergat in 2003 voor het eerst onder de 2.05 dook (2.04.55), verbeterden achtereenvolgens Haile Ge-brselassie (2.04.26 in 2007 en 2.03.59 in 2008), Patrick Makau (2.03.38 in 2011), Wilson Kipsang (2.03.23 in 2013) en Kimetto de mon-diale toptijd in de Duitse hoofdstad. Kimetto en Geoffrey Mutai

komen uit de stal van de Nederlandse atletenmana-ger Gerard van de Veen. Hij moet zijn kaarten dit jaar op Mutai zetten, want Kimetto verdedigt zijn titel niet. “Die liep de marathon bij de WK in Peking en is nog niet hersteld”, zegt Van de Veen. Met Mutai kan hij voor de dag komen. De 33-jarige Keniaan won twee keer de beroemde mara-thon van New York en liep zijn persoonlijk record van 2.03.02 in 2011 in Boston. “Dat was destijds een we-reldrecord, maar het werd jammer genoeg niet erkend. Dat heeft te maken met het parcours in Boston”, weet Van de Veen.

Hoe het met de huidige vorm zit bij Mutai, is ook voor zijn manager nog de vraag. “Hij heeft goed kun-nen trainen, omdat hij ein-delijk verlost is van blessu-res. Zijn laatste twee ma-rathons is hij uitgestapt, dus het is even afwachten. Maar hij gaat in ieder geval mee in de kopgroep.”

Kipchoge is voor Van de Veen de topfavoriet. De der-tigjarige Keniaan heeft een geweldige staat van dienst opgebouwd met zeges in achtereenvolgens Rotter-dam, Chicago en Londen. “Hij loopt bijzonder sterk. Kipchoge heeft het voordeel dat hij een achtergrond heeft als baanatleet. Zijn basissnelheid is de hoogste van de drie topfavorieten in Berlijn. Hij liet dit voorjaar in Londen een indrukwek-kende eindsprint zien.”

Rummenigge gaat voor Platini

MÜNCHEN — Michel Platini kan bij de verkiezing voor de nieuwe voorzitter van de FIFA in ieder geval op de steun van Karl-Heinz Rummenigge rekenen. “Hij kan mensen samenbrengen”, zei Rummenigge, die zo-wel voorzitter van Bayern München als van de belan-genvereniging van Europese voetbalclubs (ECA) is.

De oud-international vindt Platini van alle kandidaten het meest betrouwbaar. “Ik vertrouw erop dat Michel de voetbalwereld kan verenigen. Hij zal hervormingen moeten doorvoeren”, aldus Rummenigge. “Men heeft nu de indruk dat de FIFA intern overhoop ligt. Elke bond denkt alleen aan zich-

zelf. Europa heeft andere belangen dan Afrika, terwijl Afrika weer andere belangen heeft dan bijvoorbeeld Azië. Azië heeft daarentegen weer andere belangen dan Zuid-Amerika.” Op 26 februari wordt de op-volger van Sepp Blatter ge-kozen. Naast Platini hebben ook prins Ali bin al-Hussein

uit Jordanië en de Zuid-Ko-reaan Chung Mong-joon zich verkiesbaar gesteld. Mocht Platini worden gekozen, dan heeft de Europese voetbal-bond UEFA een nieuwe voor-zitter nodig. Rummenigge bestrijdt dat hij uit is op de huidige baan van Platini. “Nee, nee, nee, absoluut niet”, zei de bijna zestigjarige baas van Bayern. “Ik steef abso-luut geen loopbaan bij een grote bond na.” Rummenigge zit sinds kort als één van de twee afgevaardigden van de ECA in het uitvoerend comité van de UEFA.

Dumoulin vijfde in ‘rare’ WK-tijdrit

RICHMOND — Zijn verbazing was oprecht. “Is Tony Martin nog achter me geëindigd?”, vroeg Tom Dumoulin gisteren na afloop van de individuele tijdrit bij de WK wielrennen in Richmond. “Wát een rare tijdrit”, sprak de Limburger, samen met Martin vooraf bestem-peld als topfavoriet, na het bevestigende antwoord.

De regenhoogtrui ging naar de Wit-Rus Vasil Kirijenka, die de Italiaan Adriano Malori negen seconden te snel af was. De Fransman Jérôme Coppel pakte het brons. Het was een verrassend podium, al was Kirijenka drie jaar geleden al derde bij de wereldtitelstrijd in Valkenburg.

De 34-jarige Wit-Rus van Team Sky was dit jaar bovendien al de snelste in de lange individuele tijd-rit in de Ronde van Ita-lië. In de Vuelta eindigde Kirijenka in de race te-gen de klok in Burgos als vierde achter Dumoulin.

“Ik heb geen moment ge-noten, al was ik blij met mijn nieuwe zadel, gezien mijn bilblessure. Dat ik nog vijfde word, daar mag ik trots op zijn”, keek hij na 53 kilometer pijn lij-den terug. “Dit was men-taal de zwaarste rit van mijn leven.”

Onvrede Verstappen over teamorder uitgesproken

Max Verstappen

SUZUKA — Max Verstappen kijkt vol vertrouwen naar de Formule 1-race van zondag in het Japanse Suzuka, nu de onvrede over de teamorder van afge-lopen zondag in de race in Singapore is uitgepraat.

De ploegleiding van Toro Rosso vroeg daar in de laatste ronde aan Verstap-pen om ploeggenoot Carlos Sainz te laten passeren, maar Verstappen wilde daar niet aan. Sainz was daar boos over, maar Ver-stappen verzekert dat er tussen beide coureurs niets veranderd is sinds zon-dag. “Na afloop hebben we er in het team over gesproken en alle onvrede is uit de weg”, zei Verstappen op een pers-conferentie in Japan. “We moeten duidelijker zijn op

de boordradio. Hopelijk ge-beurt het niet nog een keer.” Verstappen zei gewoon ‘nee’, toen hem te verstaan werd gegeven Sainz te laten pas-seren. Zoals de ploegleiding na afloop ook verklaarde, zat Sainz niet kort genoeg achter Verstappen om een po-sitieui rendabel te kun-nen maken. De ploegleiding hoopte dat Sainz, die net nieuwe banden had gekre-gen, er wel in zou slagen om nummer zeven Sergio Perez voorbij te gaan. “Ik was heel

dicht bij Perez en probeerde voorbij hem te komen, maar dat lukte net niet. Ik keek ook in mijn spiegels waar Sainz was, maar hij zat niet dichtbij genoeg. Daarom wilde ik blijven zitten.” Verstappen bleef zondag bij de start in Singapore staan door een defect aan de auto, maar knokte zich daarna terug naar plaats acht. Sainz eindigde achter hem op de negende plaats. “Ik heb genoten zondag. De start was natuurlijk teleur-stellend, maar daarna ging het geweldig. Ik bleef ande-ren inhalen. Vanuit laatste positie terugkomen en in de punten rijden is een fantas-tisch resultaat.”

